

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXXI. ÉVFOLYAM
36. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1974. II. 13., SZERDA

Mai számunkban:

Mérlegen a Szék- és Kárpitosipari Vállalat debreceni gyáregysége (3. oldal)
Tanulmányok a munkásszótályról (4. oldal)
A debreceni állandó operatársulat története (5. oldal)

A tűzoltóság és a NEB munkájáról

Ülést tartott a megyei tanács végrehajtó bizottsága

Február 12-én, kedden délelőtt Debrecenben ülést tartott a Hajdú-Bihar megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága a megyei tanács székházában. Az ülésen meghívott vendégként jelen volt dr. Farkas György vezérőrnagy, a BM Tűzoltóság országos parancsnoka.

A végrehajtó bizottság tagjai elsőként Kiss Imre tanácselnök-helyettes szóbeli kiegészítést hallgatták meg, melyet az írásos elnöki jelentéshez fűzött. A jelentés a végrehajtó bizottság két ülése között (a tanács törvény 53. paragrafusának második bekezdése alapján) tett intézkedésekről és a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szólt.

Ezt követően második napirendi pontként a végrehajtó bizottság Molnár János tűzoltó alezredes, megyei parancsnok kiegészítését hallgatta meg. A beszámoló a mentő tűzvédelem feltételeinek biztosításáról, az állami és önkéntes tűz-

oltóságok technikai ellátottságáról szólt.

A keddi délelőtti ülésen tájékoztató jelentést adott dr. Kolozsvári Lajos vb-titkár a felügyeleti vizsgálatok tapasztalatairól.

Rácz Sándor, a megyei Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke adott tájékoztatót negyedik napirendi pontként a megyei NEB 1973. évi végzett munkájáról, a vizsgálatok főbb tapasztalatairól, valamint az 1974-re tervezett munkatervet ismertette.

Utolsó napirendi pontként a végrehajtó bizottság meghallgatta dr. Károlyi György, a megyei tanács vb egészségügyi osztályvezetője jelentését a tbc elleni küzdelem 1973. évi eredményeiről és az 1974. évi feladatokról.

Az ülésen megtárgyalt napirendi pontokat a végrehajtó bizottság megvitatta és a megített kiegészítésekkel és javaslatokkal együtt elfogadta.

Újjáépítés

Újjáépítés. Közismert, megszokott hangzású összetett szó. Örömet sugároz, bizakodást, mint minden építőmunka. Ég felé törő falakra gondol az ember, ha hallja, emelődaruk harsány színe, dudájuk rövid parancsszavaira, szerszámok zajára, malter, festék, ajtók, ablakok friss illatára.

És még valamire. Arra, hogy az újjáépítés öröme korábbi bánatra épül, bizakodását hajdani reménytelenség alapozza. Mert a szó azt jelenti, hogy romok kiáltanak újjáépítők után, a romokat pedig pusztulás okozta. A romok azt hirdetik, hogy már korábban is állt a mai építkezés helyén valami, már előbb is emberi munka formálta itt a táj arculatát. Ezért van az, hogy olyan szívszorítóan magasztos a szó: újjáépítés.

Érdemes lenne egyszer megkérdezni, kit mire emlékeztet ez a kifejezés. Bizonyára arra az eseményre, amelyben elméneki a legkövetlenebbek voltak. A fiatalabbakat inkább árvizekre, az idősebbeket a háborúra.

Háború, pontosabban háborúk kapcsán került az újságok hasábjaira mostanában többször is ez a szó. Két rövid újsághír adta tudtául a világnak, hogy Egyiptomban és a Vietnami Demokratikus Köztársaságban egyaránt újjáépítési tervek dolgoznak, hogy minél előbb korábbi állapotukat nyerjék vissza az elpusztult országrészek, illetve szarnyaljak is túl a megelőző színvonalat.

Van, illetve lesz min dolgozni.

Közismert, hogy az egyiptomi csapatok leszerelt gépeket találnak, ahogy átvesszik az Izrael által korábban megszállt területeket. A Szezi-csatorna pedig hosszú éveken át frontonál volt, egyik oldalán izraeli, a másikon egyiptomi hadállásokkal. A csatornában pedig ott vannak a hajók, roncsok azóta, hogy Izrael 1967 nyarán rátámadt az arab államokra. Az utolsó békeévekben 50-60 hajó haladt át itt naponta. Mikor lesz ez ismét?

Vietnamban pedig? Megszámlálhatatlan mennyiségű bomba és gránát hullt őserdőre és lakott helyre, kórházra és iskolára egyaránt. Árvizek pusztítanak az esős évszakokban, mert lebombázták az amerikai gépek a gátakat. A folyókban, tengerek vizében alattomos aknák lapulnak. Hidak semmisültek meg, útvonalak.

Építeni kell. Újjáépíteni. És közben megnyugtatóni a hosszú háborúban felzaklatott szíveket, segíteni az árvákat, özvegyeket, megvizsgálni a gyermeküket gyászoló anyákat.

Újjáépítés? A szót mi is ismerjük. Építés? Mindennap használjuk. Jó arra gondolni, hogy nekünk nem kell elé tenni azt a kis szócskát, hogy új-
...
J. N. J.

Moszkva, Berlin, Velence, Tunisz...

A COOPTOURIST SAJTÓTÁJÉKOZTATÓJA

Az elmúlt évek során utazási irodáink között jelentős rangot vívott ki magának a bel- és külföldi utazások megszervezésében a legfiatalabb. Kedden délelőtt Csokonay István, a Cooptourist Hajdú-Bihar megyei Irodájának vezetője sajtótájékoztatót tartott a múlt évi eredményeiről és az 1974-es tervekről.

Többek között elmondta, hogy a megyei iroda forgalma 1973-ban elérte az ötmillió forintot. Társas és szakmai utakon 2500 személy vett részt, ami a korábbi esztendőkhöz képest 30 százalékos emelkedést jelent. A Cooptourist egyébként tíz üzletágban áll a megyében élők rendelkezésére. Többek között különvonalat indítanak a Szovjetunióba, szövetkezeti, mezőgazdasági, kereskedelmi szakmai programokat szerveznek. Számos kiállításra és vásárra juthatnak el az érdeklődők, szocialista és tőkés államokban tehetnek körutazásokat, de igénybe vehetik az iroda által kínált bel- és külföldi üdülési lehetőségek számos fajtáját is.

Sikeres programokról szólva, Csokonay István kiemelte az isztambuli autós társasutazást, amelyen százhatszónan vettek részt. Elégedetten tértek vissza a Görögországba látogatók is és népszerűek voltak a Nagyváradra és Kolozsvárra indított autóbussz kirándulások.

Sok szövetkezeti tag, számos üzemi kollektíva vett részt azokon a belföldi szakmai jellegű utakon, amelyek során a Gödöllői Agrártudományi Egyetemet, a Keszthelyi Mezőgazdasági Kutatóintézetet, a Balatonboglári Állami Gazdaságot és egy szarvasi rizstermelő gazdaságot látogattak meg. A szakmai tapasztalatcsere mellett kulturális programokról is gondoskodott az utazási iroda. Így, többek között a Szegedi Szabadtéri Játékokra is eljuttattak az érdeklődőket.

Az 1974-es lehetőségekről beszélve elsősorban a szakmai programokat emelte ki az iroda vezetője. Például nők szövetkezeti tapasztalatcserejére invitálják az érdeklődőket Moszkvába, Leningrádba, Prágába. Hasonló utazást szerveznek Londonba és Olaszország több városába. Szintén szakembereknek ajánlják a lengyelországi bútor-

gyárban és autószerelvben teendő látogatást.

Különösen nagy érdeklődésre tarthat számot a Cooptourist „appartement” szolgáltatása. Elsősorban a családoknak kedvező ez, hiszen az egy-, másfél-, kétszobás lakásokban minden berendezés (konyhaedények, elektromos hűtőgépek, rádió, televízió) a bérlő rendelkezésére áll. A lakások előszobában 100-150 forintért bérelhetők a Balaton mellett és Budapesten.

A tájékoztató második részében Hopp Győző, a Cooptourist hálózati és értékesítési osztályának vezetője válaszolt a megbízottak kérdéseire. Többek között elmondta, hogy évenként két-három irodát nyitnak a megyék központjaiban. Mint új kezdeményezést említette a megyék profiljának, területi elhelyezkedésének megfelelő programok kidolgozását. Pozitív tényként számolt be róla, hogy az iroda jellegének megfelelően 75 százalékban szövetkezeti tagok utazásait szervezi. A kérdésre válaszolva elmondta: igyekeznek kedvező árfeltételeket teremteni, azonban néhány nyugati, elsősorban repülőút a határainkon túli áremelkedések miatt némileg drágább lesz. Ilyenek az olaszországi, spanyolországi és bécsi utak egy része, amelyeknél ennek megfelelően még több betöltetlen hely van.

Csokonay István beszámolóját tartja

Ma kezdődik Szófiában a Béke-világtanács ülése

Ma, február 13-án kezdődik Szófiában a békemozgalom legtekintélyesebb, legnagyobb nemzetközi szervezete, a Béke-világtanács ülése.

Legutóbb 1973. május 5-8. között Varsóban tanácskozott a szervezet elnöksége, s az azóta eltelt kilenc hónap alatt jelentős események történtek a világ békemozgalmában. Az elmúlt év októberében Moszkvában a BVT támogatásával megtartották a békeszerető erők világkongresszusát, s ez az esemény még szorosabb egységbe fogta a béke erőt. Az elmúlt nyáron rendezték meg hazánkban is a VIII. magyar békekongresszust, s szintén a közelmúlt eseményeihez tartozik a BVT központi irodájának megnyitása Genfben.

A ma kezdődő BVT-ülés egyben a nemzetközi békemozgalom szervezete megalakulásának negyedszázados jubileuma is, s ez bizonyos

fokok meghatározza napirendjét. A tanácskozáson összegezik a békemozgalom elmúlt 25 évének eredményeit, megszabják a további tennivalókat. A február 19-ig tartó BVT-ülést három szakaszban rendezik meg: először ülést tart a Béke-világtanács elnöki csoportja, ezt követően az elnökség tanácskozik, végül február 15-től plenáris üléssel zárul az eseménysorozat. Ez alkalommal újjáválasztják a Béke-világtanácsot, amelynek jelenleg nagyszabású nemzetközi találkozó rendeznek a nemzetközi békeszervezet jubileuma tiszteletére.

Mindkét eseményen hazánkat küldöttség képviseli az Országos Béketanács vezetésével. A magyar békemozgalomnak jelenleg kilencvennyolc ország 236 nemzetközi, illetve nemzeti békeszervezettel van rendszeres kapcsolata.

A téma: a sürgősségi betegellátás

Megkezdődött a szocialista országok egészségügyi minisztereinek konferenciáját előkészítő budapesti tanácskozás

A szocialista országok egészségügyi minisztereinek ez évben hazánkban sorra került XV. konferenciáját előkészítő szakértői tanácskozás kezdődött kedden reggel Budapesten, a Benczúr utcai SZOT-szállóban. A téma: a sürgősségi betegellátás. Háromnapos szakértői értekezleten dolgozzák ki azt az ajánlást, amely a miniszteri konfe-

rencia szakmai vitájának alapdokumentuma lesz.

A megnyitó ülésen az elnökölő dr. Mosolygó Dénes, az Egészségügyi Minisztérium gyógyító-megelőző főosztálya vezetőjének bevezetője után dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszteri államtitkár köszöntötte a résztvevőket. (MTI)

Ágynemű 17 forintért

A DEBRECENI PATYOLAT 1974. ÉVI TERVEIRŐL

Január elsejével új szolgáltatást vezetett be a Debreceni Patyolat Mosó, Kelmefestő és Vegytisztító Vállalat, a bérágy-nemű-szolgáltatást. Az új szolgáltatásról az idei év terveiről beszélgettünk Nagy Mihállyal, a vállalat igazgatójával. Mi is tulajdonképpen ez a bérágy-nemű-szolgáltatás?

Még tavaly év végén készítettünk egy felmérést a szolgáltatásaink igénybevevők között, hogy elégedettek-e munkánkkal, esetleg milyen észrevételeik, panaszai vannak. Már ez a kérdőív is tartalmazta a bérágy-nemű-szolgáltatás bevezetésének lehetőségét. A visszajelzések szerint érdemesnek láttuk január elsejével beindítani. A lényege: bárkinek, aki előzetesen aláír egy szerződést, hogy a használatában levő ágynemű-garnitúrán erőszak kárt nem követ el, tehát nem rongálja meg, 17 forintos egységáron a vállalat két-három hetes időtartamra ágyneműt kölcsönöz. A garnitúra egy lepedőt, kispárnát, nagypárnát és paplanhuzatot tartalmaz. A fővárosi kölcsönzési móddal ellentétben, mi nem kérünk 300 forintot a bérlőtől, az aláírt szerződés a biztosíték. Ezzel elsősorban a fiatal házask gondjain akarunk enyhíteni.

Minden egységükben igénybe vehető ez a szolgáltatás?

Egylőre csak a Széchenyi utcai, az Ibolya utcai és a Kálvin téri üzletünkben vezettük be, amelyekben bármikor várakozási idő nélkül kiszolgáljuk a lakosságot. Ezekben az üzletekben 400-400 darab garnitúra van. A közeljövőben, terveink szerint március végéig megnyíló új üzletünkben a Csapó utcán is bevezetjük ezt a szolgáltatást. Még valamit, bár ez már közismert a lakosság körében; valamennyi saját kezelésű felvevőhelyünkön vállaljuk a velúr, és irhabőrök tisztítását, és szükség szerinti kezelését.

Az elmúlt években 16-ra bővült a vállalat üzleteinek száma. 1972 végén a Tanácsköztársaság útján és az Ibolya utcán mosószalon és vegytisztító szalon épült. Tavaly pedig a Béke útján nyílt meg az új mosó-vegytisztító szalon. A központi üzem rekonstrukciójának első lépcsőjeként megvalósult a kazánház gázfűtésre való átállítása. Így a kazánház kapacitása a korábbiak kétszeresére nőtt.

Ez évben milyen új fejlesztést, rekonstrukciót hajtanak végre a vállalatnál?

Az öt éves terv hátralevő részében, 1975. december 31-ig a mosoda üzemfelújítását terveztük. A kiviteli tervek már elkészültek. A beruházás várható költsége 25 millió 500 ezer forint.

Milyen lehetőségek maradt a tervezett rekonstrukció megvalósítására?

A beruházást a legszükségesebb mértékig végrehajtjuk, de a tervezett korszerű berendezések helyett a jelenleg üzemelő gépeket kell továbbra is üzemeltetnünk. Fedezet hiányában az új berendezések beállítása a következő öt éves tervben valósul csak meg. Közel 9 millió forintos gépi beruházásról van szó.

SZOLIDARITÁS A CHILEI NÉPEL

Február 12-t a chilei néppel vállalt szolidaritás napjává nyilvánította a Szakszervezeti Világszövetség. Budapesten a SZOT Központi Iskola hallgatói és a budapesti üzemek szocialista brigádjai képviselőinek részvételével szolidaritási gyűlést rendeztek. A képen: a nagygyűlés elnöksége (MTI-fotó: Tormai Andor felvétele — KS)

DÍSZVACSORA WASHINGTONBAN

Az olajkonferencia résztvevői a Fehér Házban rendezett díszvacsorán. Nixon Scheel nyugatnémet külügyminiszterrel beszélget. Ugyancsak az asztalfőn ül Sharp kanadai és (jobboldalt) Ohira japán külügyminiszter (Telefotó — AP—MTI—KS)

CSEHSZLOVÁK—LÍBIAI TÁRGYALÁSOK

Hivatalos líbiai—csehszlovák tárgyalások kezdődtek Prágában. A tárgyalóasztalnál balról a harmadik Abdesszalam Dzsallud líbiai miniszterelnök, jobbról a harmadik Lubomir Strougal csehszlovák miniszterelnök (Telefotó — CTK—MTI—KS)

SZTRÁJK NYUGAT-BERLINBEN

Nyugat-Berlinben sztrájkok miatt megbénult a közlekedés. Részen sztrájkolnak a postások, sőt még a rendőrségi hivatalnokok is. A képen a távbeszélőszolgálat sztrájkoló dolgozóinak felvonulása a városközpontban (Telefotó — AP—MTI—KS)

TÁRGYALÁSOK A SZUEZI-CSATORNA MEGNYITÁSÁRÓL

Kairóban Anvar Szadat elnök (balról) megbeszélést folytatott Mashur Ahmed Mashur-ral, a Szuezi-csatorna igazgatóság elnökével (Telefotó — AP—MTI—KS)

Gromiko Rómába látogat

Az olasz külügyminisztérium kedd este bejelentette, hogy Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter február 18-án négy napos hivatalos látogatásra Olaszországba utazik.

A külügyminisztérium szóvivője közölte még: Gromiko római tárgyalásainak témája a közel-keleti helyzet, az európai biztonsági és együttműködési értekezlet, továbbá a kétoldalú politikai és gazdasági kapcsolatok megvitatása lesz.

A Szovjetunió és Olaszország között hasonló magas szintű tárgyalások legutóbb 1972 novemberében voltak, amikor Giulio Andreotti miniszterelnök Moszkvában aláírta a két ország tíz évre szóló kereskedelmi és gazdasági együttműködési megállapodását. (ANSA, UPI, Reuter)

RÖVIDEN

Budapest felszabadulásának 29. évfordulója alkalmából kedden a városházán ünnepi külsőségek között adták át a Fővárosi Tanács aranyérméit.

Hanoiban hétfőn délelőtt ünnepélyesen megnyitották a vietnami szakszervezetek 3. kongresszusát. A kongresszuson megjelent több külföldi delegáció vezetője, közöttük Földvári Aladár, a SZOT elnöke is.

Nicolae Ceausescu, a Román Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke kedden Bukarestből közel-keleti útjának első állomáshelyére, Líbiába utazott. A román államfő Líbiát követően Libanonban, Szíriában és Irakban tesz még látogatást.

Kedden Bécsben a Kongresszhaus nagytermében ismét plenáris ülésen vettek részt a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet csökkentéséről tárgyaló delegációk.

Dr. Kálmán Árpád, a közgazdaságtudományok kandidátusa, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövetségének tanácsosa, a párt hűségese harcosa 46 éves korában elhunyt.

Stefan Olszowski, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, Lengyelország külügyminisztere kedden hazautazott Moszkvából.

A Dél-vietnami Köztársaság Ideiglenes Forradalmi Kormányzata héten péntekig 100 saigoni foglyot bocsát szabadon. A foglyok első csoportját kedden a Központi fennsíkon levő Pleiku közelébe, Duc Nghiepbe szállították.

Kairóban közölték, hogy a keddi nap folyamán befejeződött a szuezi fronton szembenálló csapatok szétválasztásának harmadik szakasza, amelynek során Izrael a Kis-Keserü-tavak nyugati partjának térségéből vonta vissza a csatorna keleti partjára erőt.

Bagdadban kedden bejelentették, hogy Irak nem vesz részt az arab olajipari miniszterek héten Tripoliban összeülő konferenciáján, mert annak valószerűleg egyetlen témája az Egyesült Államok elleni olajembargo esetleges feloldása.

Kuwaitban kedden hivatalosan bejelentették, hogy Egyiptom, Szíria, Szaúd-Arábia és Algéria vezetői szerdán tartják meg „kis csúcserkeztüket”.

Washingtoni olajértekezlet

Az áthidalhatatlannak látszó ellentétek szépségtapasszal való elfedésére alkalmas kompromisszumos formula keresése jegyében folytatódott kedden a 13 vezető olajimportáló tőkés ország washingtoni értekezlete, miután hétfőn este Michel Jobert francia külügyminiszter felszólalásával nyíltan összeütközött az egymással szögesen ellentétben álló amerikai és francia álláspont. A keddi délelőtti ülést megelőzően a 9 közös piaci ország egyórási különtanácskozást tartott.

A keddi délutáni ülés félórás késséssel kezdődött, és a megnyitás után az ülést azonnal elnapolták, hogy a közös piaci tagországok miniszterei folytathassák tárgyalásukat az ellentétek elsimítására.

Nyilván a kiélezett politikai ellentétekkel kapcsolatos az a döntés, amelyet Washingtonban hoztak a „kilencet” képviselői: elhalasztják az eredetileg február 18–19-re tervezett külügyminiszteri szintű brüsszeli tanácskozást, amelyen a regionális fejlesztési alap kérdéséről döntöttek volna.

KAMBODZSA:

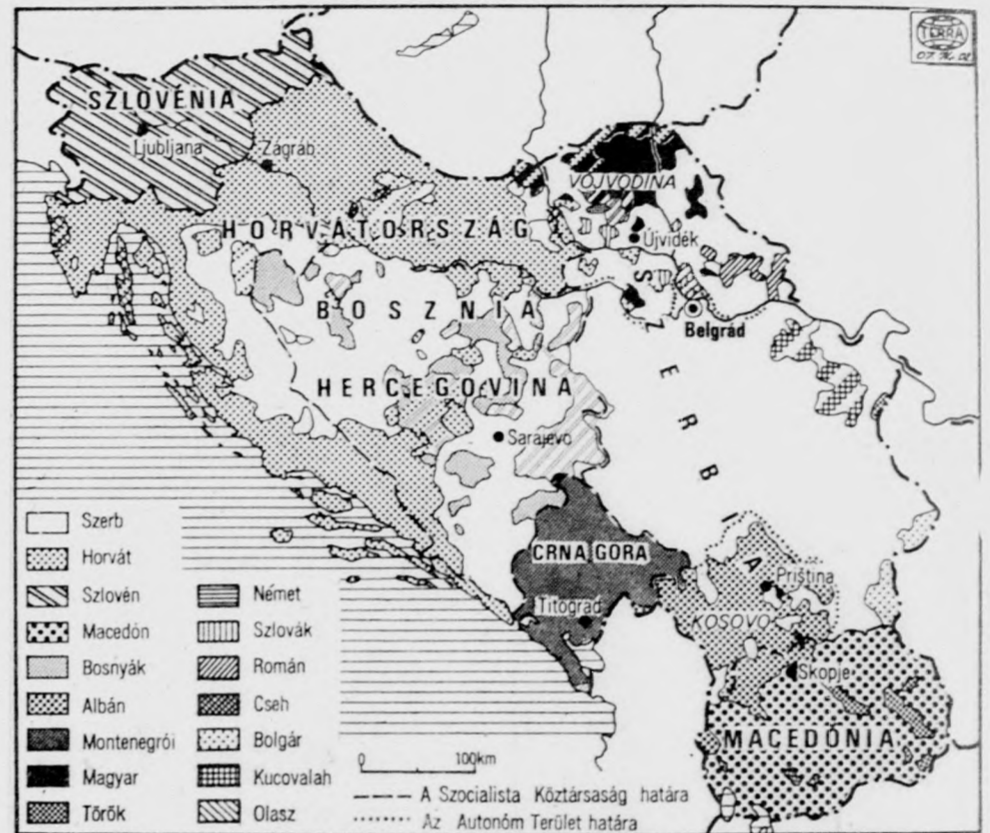
Heves tüzérsegi támadás

PHNOM PENH

A Lon Nol-rendszer erőinek súlyos veszteséget okozott a tüzérsegi támadás, amelyet a khmer hazafiak hétfőn délután intéztek Phnom Penh főváros katonai célpontjai ellen. A Phnom Penh belvárosától mintegy kilenc kilométer távolságból kilőtt lövedékek az elnöki palota, az amerikai nagykövetség és a szárazföldi haderő főhadiszállása térségében csapódtak be.

A négy év óta tartó kambodzsai háborúban ez volt a népi felszabadító erőknek Phnom Penh ellen intézett leghevesebb tüzérsegi támadása.

A Lon Nol-rezsim légiereje a népi erők állásainak bombázásával próbálta megtörni a támadás lendületét. (AFP)

Jugoszláv Szocialista Köztársaság

Déli szomszédunk a 255 804 km² területű, 20,5 millió lakosú Jugoszlávia soknemzetiségű ország.

Az állam föderatív felépítése az osztály- és nemzeti elnyomás alóli teljes felszabadulást, politikai egyenjogúságot és önrendelkezést biztosít Jugoszlávia népeinek. A szövetségben egyesült Szerbia (88 400 km², 7,5 mill. fő), Horvátország (56 500 km², 4,3 millió fő), Szlovénia (20 300 km², 1,7 millió fő), Bosznia Hercegovina (51 100 km², 3,7 millió fő), Crna Gora (13 800 km², 0,5 millió fő) és Macedónia (25 700 km², 1,9 millió fő), Szerbiához 2 autonóm tartomány (Vajdaság 21 500 km², 1,9 millió fő), és Kosovo (10 900 km², 1,2 millió fő) tartozik.

A jugoszláv állam szerkezete a többi szocialista országtól eltérő. Az 1963-ban elfogadott új alkotmány megerősítette a munkáspárt hatalomát, a szocialista tulajdonviszonyok és -elosztás elvét. Ekkor vette fel az állam a Jugoszláv Szocialista Köztársaság nevet. Az öngazgatás alsó fóruma a kommuná, a felső pedig a Köztársasági és Szövetségi Szkupstina (gyűlés), amely a legfőbb hatalmi szerv.

A Szövetségi Gyűlés 670 tagú, 5 kamarás: Általános, Szövetségi, Gazdasági, Közköztudományi és Kulturális, Népjóléti és Közegészségügyi, Szervezési-Politikai Tanácsból áll. Minden Kamarának 120 tagja van. Ez alakítja meg a különböző igazgatási, végrehajtó és ellenőrző szerveket, illetve választja meg a Köztársaság elnökét, aki egyben a fegyveres erők főparancsnoka.

Ez az alkotmány biztosítja a sok nemzetiségű Jugoszlávia valamennyi népének elszakadási jogát is magába foglaló önrendelkezést. Minden állampolgár számára a szabad nyelvhasználat, a kultúra-fejlesztés is biztosított. A nemzeti jogok kiterjesztését segítette a gazdasági reform, amely a szövetségi állam rovására tovább erősítette az egyes köztársaságok gazdasági szerepét.

A szkupstina-rendszer, 1968. évi reformja a nemzetek jogainak további növelését eredményezte. Ennek értelmében megalakították a Népek Tanácsát, ahova minden köztársasági szkupstina 10-10, az autonóm tartományok lakosaik számától függetlenül 5-5 képviselőt küldenek. A Szövetségi Tanács részeként működő szerv az egyes köztársaságokat és tartományokat közvetlenül érintő kérdésekben dönt.

A kormány szerepét a Szövetségi Végrehajtó Tanács tölti be. Elnökét (miniszterelnök) a Szövetségi Tanács tagja közül jelölik, tagjait, a Szövetségi titkárokat, az elnök javaslatára nevezik ki. Az 1971-ben elfogadott alkotmányi függelék szerint a JSZSZK-t az Elnökség képviseli. Az Elnökség a köztársaságok egyenrangú képviselője és az autonóm tartományok megfelelő képviselője alapján alakul meg.

A köztársasági jogok szélesítése nyomán a fejlett és fejletlen köztársaságok között fokozódott a gazdasági különbség (az egy főre jutó országos átlag 4649 dinár, amely köztársaságonként eltérések mutat), a gazdaságilag fejlettebb köztársaságok az ipari körzetek lakosságának gyors növekedéséhez ez hozzájárult.

1964. szeptember 17. óta Jugoszlávia részt vesz a KGST több szervezetének munkájában és egyre szorosabba fűzi kapcsolatait annak tagországaival. 1971-ben a KGST-országok 35 százalékkal részesedtek a jugoszláv importból, 24 százalékban pedig az exportból, ugyanebben az évben a KGST-országokkal bonyolított jugoszláv árucserforgalom 1,7 mill. dinár értékű volt. Sokoldalú együttműködés alakult ki a szerszám-, gép-, hajó-, autó- és villamosgép-gyártásban; folyamatban van az energetikai, színes és nehézfémipari termelés, valamint az építőipar területén való együttműködési szerződések kimunkálása is.

Új független állam Közép-Amerikában

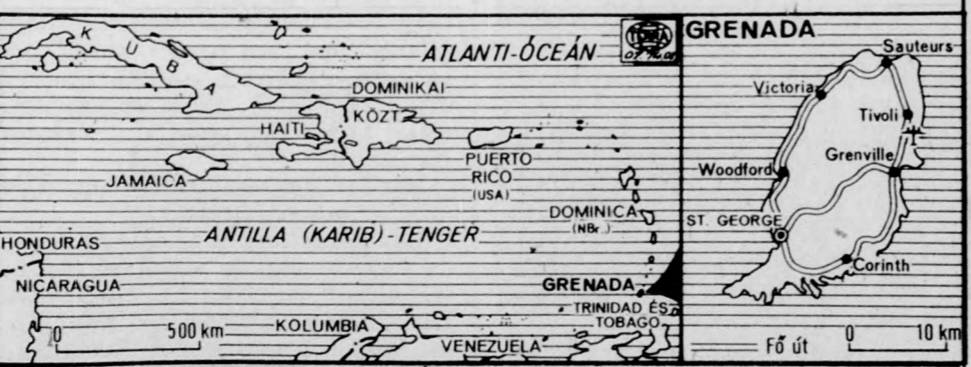
1974. február 7-én hivatalosan is független állammá kiáltották ki a volt brit gyarmatot, Grenadát.

A kicsiny — 344 km² területű — szigetet Kolumbusz fedezte fel 1498-ban. Először a franciák gyarmatosították, majd 1627-től kezdődően a brit gyarmatbirodalom részévé vált. 1967-ben a Brit Nemzetközösség tagjaként — mint társult állam — bizonyos önkormányzatot kapott, de a legfontosabb kérdésekben változatlanul a londoni kormány volt illetékes. A vulkáni eredetű, változatos felszínű, kellemes éghajlatú sziget gazdasági életét a mezőgazdaság határozza meg. Fő terményei a fűszernövények és a déli gyümölcsök. Grenada szolgáltatja a világ szerecsendió-termésének 40 százalékát, de igen jelentős a kakaó, a banán, és a citromfélék termése is. Ipara, melyben elsősorban az élelmiszer- és a szeszgyártás jelenté-

keny, a fejlett mezőgazdaságra épült.

Jelentős gazdasági tényező az idegenforgalom is. A népességhez viszonyítva — közel 120 ezer — igen nagy számú turista keresi fel évente a szigetet, a kedvező természeti adottságok miatt. 1970-ben a megközelítőleg négyszáz ezer látogató több, mint 10 millió dollár forgalmat jelentett a szigetország számára. Az „új ekzszer” elnevezésű radikális mozga-

lom (nevét a turistáktól vette, akik a szigetet a Karib-tenger ékszeréknél emlegetik) a függetlenség után túlnövekedett, jelentős belpolitikai változásokat is követelt. Ennek következtében az utóbbi időben megerősödött a sztrájkmozgalom és több összetűzés is zajlott le. A függetlenség kikiáltásának „zavartalan” ünneplése is csak előzetes letartóztatások és nagy számú rendfenntartó erő segítségével volt megoldható.

Mérlegen a

Manapság Európa konjunktúrája van. Egyebek közt ez tet hazai bútóipari rek

Hajdú-Biharban a legjelentősebb képv és Kárpitosipari Vágyára. A vállalatho ország különböző pült hat gyáregység ez dolgozott a legna mal, szám szerint 1 gyár termékei iránt kereslet, nem kevés hetőség itt is felvet rukió szükségessé

A IV. ötéves terv valósításra kerülő f egy 60 millió forint jelent, amely termé lépcsőben történik. lületkezelő üzeme cíja fejeződött be, csoldó beruházások és egy laboratórium lületkezelő üzeme legkorszerűbb tech egy 100 ezer doll nyugatnémet beren rendelkezésre álló rintből létesül az ú új tüzelési szisztem ebből korszerűsítik hálózatot, a por- é berendezést, tovább háromszáz fős szoci Végigtekintve a fé tén, azt láthatjuk, h nagyobb hányada a megy. Tulajdonképp bszat csarnoka és sítmeny lesz építés rekonstrukció tovább összesen 26 millió ú gépekre.

A valósághoz hoz a fejlesztést 1974. volna befejezni, de hogy a beruházások következő évre. Enn ső okai vannak. I mazújvárosi úti új szaton kívül egyéb kitelepítése is szá ve.

A rekonstrukcióv san természetesen termelés előirányza melési érték az egyenletesen növekv terint szerint eléri a rintot. A növekedés zalak. Sajnos ezzel nem tart lépést a amely — az 1972. nak néve — három változott. (Némileg pet kapnának, ha a vennék a tanulók nyugdíjas dolgozók érték növekedése ugyanis maga a lé évre nőtt. 1972-ben 1025-en dolgoztak, idei 1159 fős létsz korábbi növekedés szárnyalja. (Felt azonban ezúttal is növekedés kizáróla kakörököt érinti; létszám 1973-hoz lan maradt.)

Kérdés, mi lehet pen a műszaki-tec rüsités idejére a létszám növekedés anyag-ellátásban u ugyanis a fűrészá korábban rendelkez ban, különösen 19 mák miatt csak a mondható zavartal világiaci ára m szívesebben expor anyaggyártó vállal hosszabb távon a kenység bővítésév amely viszont jeler kedéssel jár.

Az 1973-as eszte zásban már külö megelőző évektől ben is kifejeződött előirányzatokat sz nek. A tavaly vég tisztítás ugyanis a totta a terméklista eredeti profiljához fekvőbürtort és kiz készítésére állt. A volument illati: és Kárpitosipari V ni gyáregysége 7 gyárt.

Mérlegen a Szék- és Kárpitosipari Vállalat debreceni gyáregysége

Ahogy a munkások látják

Manapság Európa-szerte igen jó konjunktúrája van a bútornak. Egyebek közt ez tette időszerűvé a hazai bútortipari rekonstrukciót.

Hajdú-Biharban az iparág egyik legjelentősebb képviselője a Szék- és Kárpitosipari Vállalat debreceni gyára. A vállalathoz tartozó és az ország különböző részeiben települt hat gyáregység közül 1973-ban az dolgozott a legnagyobb létszámmal, szám szerint 1050 fővel. A gyár termékei iránt mutatkozó nagy kereslet, nem kevésbé az exportlehetőség itt is felvetette a rekonstrukció szükségességét.

A IV. ötéves terven belül megvalósításra kerülő fejlesztés mintegy 60 millió forintot burházást jelent, amely természetesen több lépésben történik. Elsőként a felületkezelő üzemrészt rekonstrukciója fejeződött be, amelyhez kapcsolódó beruházásként egy raktár és egy laboratórium társult. A felületkezelő üzemrészbe a lehető legkorszerűbb technológia került: egy 100 ezer dollárért vásárolt nyugatnémet berendezés. A még rendelkezésre álló 43,8 millió forintból létesül az új szabászat, az új tüzelési szisztémájú kazánház, ebből korszerűsítik az elektromos hálózatot, a por- és forgácselvező berendezést, továbbá felépül egy háromszáz fős szociális létesítmény. Végigtekintve a fejlesztés menetén, azt láthatjuk, hogy a költségek nagyobb hányada gépi beszerzésre megy. Tulajdonképpen csak a szabászat csarnoka és a szociális létesítmény lesz építési beruházás. A rekonstrukció további fázisaiban összesen 26 millió forintot költenek új gépekre.

A valósághoz hozzátartozik, hogy a fejlesztést 1974. végére kellett volna befejezni, de már látható, hogy a beruházások áthúzódnak a következő évre. Ennek részben külső okai vannak. Másrészt a Balmazújvárosi úti új telepre a szabászatot kívül egyéb üzemegységeket kitelepítése is számításba van véve.

A rekonstrukcióval párhuzamosan természetesen teljesíteni kell a termelés előirányzatait is. A termelési érték az utóbbi években egyenletesen növekedett, s az idei terv szerint eléri a 163 millió forintot. A növekedés átlaga 6,6 százalékos. Sajnos ezzel a növekedéssel nem tart lépést a termelékenység, amely — az 1972. évi szintet 100-nak véve — három év alatt alig változott. (Némileg kedvezőbb képet kapnánk, ha a létszámból kivennénk a tanulókat, valamint a nyugdíjas dolgozókat.) A termelési érték növekedésével egyidőben ugyanis maga a létszám is évről évre nőtt. 1972-ben 974-en, 1973-ban 1025-en dolgoztak a gyárban. Az idei 1159 fős létszámterv pedig a korábbi növekedést is magasan túlszárnyalja. (Feltétlenül meg kell azonban ezúttal is jelezni, hogy a növekedés kizárólag a fizikai munkaköröket érinti; az alkalmazotti létszám 1973-hoz képest változatlan maradt.)

Kérdés, mi lehet az oka, hogy éppen a műszaki-technológiai korszerűsítés idejére esik a dinamikus létszámbővülés. Az ok az alapanyag-ellátásban keresendő. Amíg ugyanis a fűrészáru és a bútortelék korábban rendelkezésre állt, újabb, különösen 1974-ben, árpóblémák miatt csak a fűrészáru-ellátás mondható zavartalanul. Kedvező világgiazi ára miatt a bútortelék szívesebben exportálják az alapanyaggyártó vállalatok. A hiányt hosszabb távon a szabászati tevékenység bővítésével lehet pótolni, amely viszont jelentős létszámnövekedéssel jár.

Az 1973-as esztendő sok vonatkozásban már különbözött az azt megelőző évektől. Ez a tervezésben is kifejeződött, amely óvatos előirányzatokat szabott a termelésnek. A tavaly végrehajtott profilisztítás ugyanis alaposan átalakította a terméklistát. Visszatérve eredeti profiljához a gyár leadta a fekvőbútort és kizárólag ülőbútorok készítésére állt. Ami a megváltozott volument illeti: 1974-ben a Szék- és Kárpitosipari Vállalat debreceni gyáregysége 720 ezer ülőbútort gyárt.

S ha már az 1973-as esztendőt emlegetjük, tanulságos néhány szót szólni a partnerekről.

A gyáregység legfontosabb partnere (belföldi vonatkozásban kizárólag ő jön számításba), a Bútor-értékesítő Vállalat enyhén szólva óvatos volt a megrendelésben. Csak pótlólagos megrendelés révén tudott a gyár kívánt mennyiségű bútort értékesíteni. S ha nem lett volna pótlólagos megrendelés? ... (Felvethető: vajon helytálló üzletpolitikai koncepció vezet-e a Bútor-értékesítő Vállalatot, amikor egy kereslettől feszülő piacnak kevesebbet rendel? De több kérdés is adódik. Miért nem juthat el a Debrecenben gyártott termék a debreceni vásárlóhoz? Vagy túltértékelnék talán a termékek minőségi és árbeli előnyeit? Meglehet, egy esetleges vállalati bemutatón mindenre ez is eldőlné. Hiszen a debreceni vásárlókörzönség legáltalában olyan szívesen látja és vásárolná a mohácsi, siklósi, kecskeméti gyáregység termékeit, mint a debrecenit. Jelenleg aligha van alkalma megvásárolni bármelyiket is.)

Ami a másik oldalt, tehát az alapanyag-szállító partnereket illeti, ezzel kapcsolatban már említett nyert a bútortelékhiány, amely mindinkább országos problémává válik. A helyzet ugyanis az, hogy a hazai termelésű búttel- és bútortelék-termelő vállalatok — a kedvező világgiazi árfekvés miatt — szinte csak exportra termelnek bútorteléket. S mit mondanak a bútortelék-képviselei? „Ki vagyunk szolgáltatói az alapanyagiparnak. Kénytelenek vagyunk saját termelésű bútorteléccel dolgozni.” A debreceni gyárnak is ezt kell tennie. Ez viszont magán a fő profilon belül nehezíti a termelési mennyiségbeli növelését, nem beszélve arról, hogy a fűrészáru-feldolgozás jelentős létszámtöbbletet igényel. Talán itt helyénvaló megjegyezni, hogy a vállalat nyíradonyi partnere 1973-ban azt a bútortelékhiányt sem szállította, amelyre szerződésben kötelezettséget vállalt.

Miközben tehát folyik a rekonstrukció, a növekvő termelés egy sor új problémát szül. Ezek nagyrészt már az új ötéves terv megoldandó feladatai lesznek. Úgy vélem azonban, hogy az alapanyag-forgalomban felerősödő tendenciákat már most vissza kellene nyesegetni, mert nem hiszem, hogy népgazdasági szinten hasznos lenne, ha ezt a mi kevés és nélkülözhetetlen alapanyagfelhasználóknak néhány forintot haszonért tartósan külföldre vinnénk. Mert a külföldi tisztesen beszédi rajtuk ezt a hasznosított visszaküldött, drága bútortelékhiányt.

A felületkezelő üzemrészt dolgozó természetesen most már az új berendezéssel vannak elfoglalva, azzal barátkoznak, azt teszik próbára. Az első tapasztalatok igen jók. Januárban 113,8 százalékos teljesítettek a szalagon. Ez azt is jelenti, hogy némelyiküknek 200 forintot ugrott a keresete. A műszakátlag egyébként 2300 forint körül alakult.

Petrák György felelős művezető magyarázza a technológiai lényegét, vele járjuk végig a 3 perccel automatikusan induló szállítószalagok vonatszerű pályáját. Az alagútkelemből áradó zaj meneheríti a beszélgetést, ezért Pozsgai Károlyné fényező brigádvézetővel, Bujdosó Jánosnéval, Papp Károlynéval (ők is fényező), Sipeki Ilona dukkózóval és Miskolci Józsefné művezetővel az üzem irodahelyiségében ülünk le egy kis beszélgetésre.

A nevekben is következtethet az az olvasó, hogy a felületkezelő üzemrészben nagyrészt nők dolgoznak. Székek alapozása, lakkozása, összeszerelése a munkájuk. Maga a munkahely a lakk- és egyéb vegyianyagok párolgása miatt az egészségre ártalmas kategóriába tartozik.

Negyedévenként orvosi vizsgálatra járunk. Régen előfordult, hogy két-három hétre el kellett menni a műhelyből egy-egy dolgozóknak, aki aztán orvosi felügyelet alatt állt. Most alig szennyeződik a

levegő. Megvolt az első orvosi ellenőrzés: a vérvizsgálat szerint nagyon nagy a javulás.

Sipeki Ilona mindezt azzal a ténnyel támasztja alá, hogy másfél hét alatt egy kilót hízott, olyan megnyugtatóan hat az idegekre az új környezetre. Hozzáteszi azonban, hogy azért az első napokban jócskán volt idegesség...

Ki kellett választani a legmegfelelőbb anyagösszetételt. Az örökös áttámasztás, az új szóróberendezések megszokása, magának az alagútnak a beállítása nemegyszer akadályozta a folyamatos munkát. Egyszerűen nem tudtuk, hogy miért dolgozunk, hogy lesz-e kereset. Ráadásul a bérezési rendszer is megváltozott. Egyedi bérezésről csoportos bérezésre tértünk át.

Azt hiszem, senki sem csalódott a januári eredményben, hiszen mindenki jól keresett.

Igen, de az igazsághoz az is hozzátartozik, hogy elég sok betegünk volt. Előfordult, hogy tízen hiányoztak, s 27 helyett tizenhét dolgoztunk. Ilyenkor aztán kellett hajtani. A januári jobb keresetbe ez is belejárt.

Hány szék hagyja el naponta a szalagot?

1700—2000.

Közben van egy kis pihenő?

Hogyne. Maga a munkaidő heti 42 óra. Egy-egy műszakon belül pedig munkaközi szünetek vannak. Fél nyolckor 10 perc, fél kilenckor 15 perc, 10-10 kor 10 perc és délben ugyancsak 10 perc. Szünetben el kell hagyni a munkatermet. Ilyenkor átmegyünk a szomszédos csomagolóba, ahol mindenkinek van egy kis szekrénykéje.

Még nem is dicsértem az egyenruhájukat. A frissen festett, jól fűtött, vadonatúj berendezésekkel felszerelt üzemben nagyon jó benyomást keltenek így.

Hát igen, új üzem, új szerelés. Kapunk azonban mást is. Például védőfóliát.

Az miből áll?

Mindig annyi gyümölcsből, amelyben 30 milligramm C-vitamin van. Egy fél kiló almát, egy narancsot, egy fél citromot (vagy egyet, mint például ma is), 30 dkg földiepret vagy őszibarackot, mikor mit, attól függően, hogy melyiknek van a szezonja.

Hogyan állnak az utánpótlás-sal?

Öten jöttek a múlt hónapban. Mi már régen itt dolgozunk, némelyikünk 20 éve, úgyhogy tudjuk, milyen sokat jelent a gyors beilleszkedés. Igyekszünk úgy fogadni a fiatalokat, hogy ne érezzék magukat idegennek. Egyben biztosak vagyunk: nem hisszük, hogy a lányainkat könnyűszerrel el lehetne csábítani az üzemből. Mert valóban úgy tekintjük őket, mintha lányaink lennének...

Öröm volt hallani a korszerű berendezést birtokba vevő munkások szavait, öröme volt látni azt, milyen bizalommal szelidítik magukhoz a mindeddig ismeretlen technikát. Mert a lényeg mégiscsak ebben keresendő: a bizalomban, a megértésben, az aktív alkalmazkodásban. Hiszen bármennyire is igaz, hogy az új technikát, technológiát általában a termékek mennyiségében, minőségében mérjük, a lényegnek az öt működésbe hozó ember oldalán kell megmutatkoznia. S mint láttuk, a bemutatott üzemrészben meg is mutatkozik. Ime, egy rekonstrukció, mondhatnám, amelynek nyomában járva nem cipekedésről, nem rosszul fűtött munkateremről kell beszámolnom. Nem. Mert a levegő páratartalma, az optimális hőmérséklettől való néhány fokos eltérés (melegebb van a kelleténél) jelentik a legnagyobb megoldandó problémát. Erről szokás manapság termelésről beszélgetve azt mondani: színvonal.

Gulyás Imre

Vörös zászlót kitző szovjet katona a mai Marx tér egyik házának homlokzatán.

29 éve

szabadult fel Budapest

1945. február 13-án, 29 éve szabadította fel a szovjet hadsereg fővárosunkat. Elkeseredett küzdelemben, minden utcáért, házért folyt a harc. Budapest lakói hosszú heteket töltöttek el éhezve, fázva a pincékben, rettegve, alig reménykedve.

A rettenet órai után, az első napsugarak. A romok között feltámadó életről, a harcok utolsó pillanatairól a nemrég elhunyt kiváló író, Darvas József írásával emlékezünk:

„Közel három hét óta most vagyok kint először az utcán. Előttem, az úttesten óriási kráter. Mellette egy másik, harmadik. A szemközti ötemeletes házát mintha megnyúzták volna: nem maradt rajta vakolat, az üregek nehéz vasredőnyei ronggyá tépve-gyűrve hevernek az utcán, a magasba meredő falakon tatóngó lyukak, rajtuk bútorcsomok lógnak ki a járdá fölé.

Rajta túl, az a másik épület az első emeletig lerombolva, a harmadik földszintes, a negyedik csúnyán felszakított gomorként mutogatja a beszakadt pincéjét, nyilván egy sereg holttesttel a romok alatt... nincsen itt ház, amelyek nem romhalmaz. Gyufaszálként szétört gerendák, szilánkokká szaggatott nehéz kapuk, kiégett lakások, omló falak... Mintha hó esett volna, néhol bokáig gázolok a tollpíthében.

Rengeteg változattal aratott itt a halál, s olyan közeli az iszonyat, hogy alig mer még örülni, aki él...

Buda felől német ágyúk dörögnek meg, a lövedékek lila gömbökbékként szállnak a romok fölött a sűrűsödő alkonyatban. Ott még harc van, robban a bomba, omlik a ház, s a pincében ugyanúgy szoronganak az emberek, mint pár nappal előbb még mi is. Pár napja? Mintha végtelenül messze lenne az az idő, s mintha a budai harctér is elérhetetlen messze-ségben lenne ide.

Nézem a romokat, a ledőlő házakat, a felszaggatott úttestet, a tönkrement üzleteket: a nagy változás jeleit ennek a sokat szenvedett városnak az arcán. S már nemcsak a pusztulást látom bennük és nemcsak az elkerülhetetlen ítélet beteljesedését, hanem egy új és szabad emberi közösség ígéretét is.

Valami elmúlt és valami elkezdődött.”

Tankcsata után Budapest határában. (Szovjet haditudósítók korabeli fotói: APN-fotó — KS)

Minden utcáért, házért harc folyik.

Tanulmányok a munkásosztályról

A széles közvéleményt foglalkoztatja a munkásosztály helyzete, vezető szerepének érvényesülése napjainkban, a szocialista építés időszakában. A tudományos kutatók körében a vizsgálódások során előtérbe került, hogy milyen változások következtek be a munkásosztály sorában a tudomány és a technika tökéletesedésének hatására. A termelőerők rohamos fejlődése és hatása a társadalom szerkezetére fogalmaztatja meg ezt a kérdést. A szocialista országokban a forradalmi változások eredményeképpen gyökeresen megváltoztak a tulajdonviszonyok. A gazdaság fejlesztésének extenzív szakaszáról egyre erőteljesebben térnek át az intenzív szakaszra. A népgazdasági műszaki fejlesztése előtérbe került, aminek hatására új iparágak születtek és dinamikus fejlődnek. Ezzel a folyamattal együtt emelkedik a munkások szakképzettsége.

A végbenemő változások mellett vannak olyan meghatározó tényezők, amelyek az eddigieknél nagyobb figyelmet érdemelnek. Ilyen többek között, hogy a munkások nagy többsége a társadalmi termelés legfejlettebb ágazatában, az iparban, ezen belül is a nagyiparban dolgozik. A társadalom egészének fejlődésére meghatározó szerepe van a munkásosztálynak, elsősorban a nagyüzemi munkásságnak, hiszen társadalmi helyzet, szervezetsége, fegyelme hatással van a társadalom egészére, a fő politikai erőt jelent, vezető szerepének erősödése, fejlődése a társadalom másik osztályának, a parasztságának és minden társadalmi rétegnek alapvető érdeke. A munkásosztály és pártjának politikája a dolgozó nép érdekeit képviseli, fejezi ki, s megvalósulása a társadalmi haladást szolgálja.

A munkásosztály és pártja a mai szocialista társadalomban volt a témája annak a nemzetközi elméleti konferenciának is, amelyet nemrégiben Varsóban rendeztek. Ehhez a nagyon fontos témához kapcsolódik a Kossuth Könyvkiadó által a közelmúltban megjelent cikkgyűjtemény, a „Tanulmányok a munkásosztályról”. A kötetben összegyűjtött írók nagyon időszerűek, a munkásosztályval kapcsolatos néhány lényeges problémával foglalkoznak. Egyes tanulmányok megállapításai további vitára serkentek, nem lezárt, teljesen kikristályosodott nézeteket tartalmaznak. Ilyen kérdés többek között a munkásosztály fogalmának fontos elméleti körülhatárolása, amely körül a nemzetközi munkásmozgásban ma is eleven viták folynak.

A tanulmányoktól első írása — Lackó Miklós tollából — átfogó elemzést ad a magyar munkásosztály fejlődésének fő vonásairól, a tőkés fejlődés időszakában. Arra keres és ad választ, hogy milyen sajátos vonások alakultak ki a munkásosztályban, s ezek milyen mértékben érzetik még ma is hatásukat. A széles körű kutatósnak nyugodt tanulmányi figyelemre méltó tényeket sorol fel a kapitalizmus magyarországi fejlődésének sajátosságairól. A régebbi történetírás csak a gazdasági, társadalmi elmaradottságot, a kapitalizálódás viszonylagos késői jelentkezését érintette. Nem vette kellően számba azokat a jelenségeket, amelyek azt mutatják, hogy az általános közép-kelet-európai elmaradottságon belül Magyarország már az első világháború előtt a kapitalista fejlődés viszonylagos magas fokát érte el. A mezőgazdaságban a nagybirtokrendszeren alapuló a tőkés fejlődés. Az iparban a fejlődés üteme a múlt század kilencvenes éveitől az első világháborúig — az európai országok között Magyarország egyike volt a leggyorsabbnak. Ezt mutatja, hogy a gyári munkások száma ebben az időszakban ötszörösére nőtt.

A társadalmi ellentmondások felhalmozódottak, sok esetben a végső-ig feszültek. A magyarországi kapitalista fejlődés egyik sajátossága, hogy erősen agrárproletár társadalom volt. A századfordulón — a nagyfokú kivándorlás ellenére — közel 2 millió mezőgazdasági bérnemes élt az országban, az agrárnépességnek több mint 40 százaléka az agrárproletáris társadalomhoz tartozott, s csak a többi volt uradalmi, gazdasági cseléd. Az agrárproletárok nagyfokú területi koncentrációja alakult ki, hiszen

többségük a tisztántúli megyékben élt. Egyik igen fontos rétege — a kubikosok, a vasútépítő földmunkások — már felúton volt a mezőgazdasági és az ipari munka között. A szocialista eszmék hatása soraik között érzékelhető a legerősebben. Felemelkedésüket is úgy képzelték, hogy a munkásosztály soraiba kerülnek.

A másik terület, melyet a szerző alaposan elemez, a városi munkásrétegek helyzete, szerkezetében végbenemő változás. Ez már az első világháborúig terjedő időszakban szembeötlő, hiszen a proletariátus száma 1,1 millióról 1,8 millióra növekedett. Arculatára még az iparos, kézműves, a falusi, a paraszti hatások, befolyás ipari összetételével is összefüggött, volt a meghatározó, ami erősen kisipari összetételével is összefüggött. A városi munkásság belső megosztását taglalva az iparfejlődés egyoldalúságából eredően az élelmiszeriparban, a gépgyártás néhány ágazatában, a mezőgazdasági gépgyártásban foglalkoztatták többségét. A két világháború között melyreható változások következtek be a munkásosztály összetételében. Az agrárproletariátus számáránya emelkedett. Törekvésére kettősség volt a jellemző: egyrészt menekült a faluról a városba, a nagyobb lehetőségben reménykedve, ami sok esetben csak hiú ábránd maradt, másrészt a földért indult harcba, hogy egy talpalatnyit szerezzen, amelyen meg tudja vetni a lábát. A városi proletariátus száma is jelentősen emelkedett, sőt a modernizáció hatása is jelentkezett. A harmincas évek végén száma elérte a 770 ezer főt, s ezen belül emelkedett a gyári munkások aránya, magasabb volt technikai műveltségi színvonal. A könyvgyártás fejlődése is jelentős volt, ami a női munkásság számának és arányának növekedését eredményezte. A második világháború idején a munkásság létszáma már elérte az 1 millió főt, s ezzel a kereső népesség egyötödét alkotta.

Ilyen előzmények után vessünk egy pillantást a felszabadulás időpontjában a munkásosztályra. Létszámban a társadalom legnagyobb osztálya volt, a családtagokkal együtt az egész népességnek belüli aránya már jóval túlhaladta az 50 százalékot. Összetételére még ebben az időszakban is az agrárproletariátus magas aránya volt a jellemző. De a legerősebb és leggyorsabban növekvő osztágot az ipari munkásság képezte. Fiatal osztály volt, amely még frissen örizte a falusi élet hatását. De világosan kirajzolódtak azok a vonások is, amelyek előre, a jövőbe mutatnak. Ilyenek: a számszerűen nem nagy, de következetesen osztálytudatos, forradalmi munkások rétege, amely kész volt vállalni a harcot, s a felszabadulás után a kommunista mozgalom legszilárdabb magját képezte. Az osztály másik rétegét a régi szakmunkásgárda alkotta, amely az osztály legműveltebb része volt. Befolyása, hatása a fiatalabb munkásgenerációra még ma is jelentős. A harmadik réteg a nagyüzemi és a kisipari munkásság, amely nem részesült tartós munkásmozgalmi nevelésben, kevés forradalmi harci tapasztalattal rendelkezett, amit a felszabadulás után pótol. A negyedik réteghez a nagyüzemi betanított munkások egy része, s főleg a segédmunkásság tartozott, míg az ötödik réteget az állami vállalatok munkásai alkották. Mindebből azt a fontos következtetést vonhatjuk le, hogy a felszabadulás küszöbére a magyar munkásosztály a társadalom legerősebb osztályaként érkezett, de egyes rétegeire különböző adottságok voltak a jellemzők.

A munkásosztály helyzetének vizsgálatát még árnyaltabban, s ugyanakkor teljesebben teszi a kötet másik tanulmánya — Turgonyi Júlia és Ferge Zsuzsa írása — amely az ipari munkások munka- és életkörülményeinek alakulásáról szól. E tanulmány nem a múltba nyúl vissza, hanem az utolsó 25 év legjelentősebb eredményeit, és a még megoldásra váró problémáit tárgyalja. Külön érdekessége, hogy a tanulmány elkészítéséhez hat gyár munkásnőjével is beszélgetést folytattak, köztük a debreceni BIOGAL Gyógyszergyár dolgozóival is. Pontos, gazdagon illusztrált képet rajzolnak arról a méltán történelmi jelentőségű változásról, ami a szocializmus építésének éveiben a nők társadalmi helyzetében végbenemő

De nem kenderzik el az új fejlesztéseket sem, sőt keresik feloldásuk útját, módját is. Nemcsak hazai jelenség, hanem világszerte tapasztalható, hogy az utóbbi évtizedekben jelentősen nőtt a munkát vállaló nők száma. A világon ma már minden harmadik munkavállaló nő. Az európai szocialista országokban az 1968. évi adatok szerint a nők aránya a foglalkoztatottak között meghaladta a 35 százalékot. Hazánkban az 1969-es adatok szerint több mint 2 millió nő dolgozott, ami azt jelentette, hogy az összes foglalkoztatott dolgozónak 40,7 százaléka volt nő.

A női munkaerő összetételében is nagy volt a változás. 1949-ben még a nők többsége a mezőgazdaságban dolgozott, a 60-as évek végére a nők foglalkoztatásának fő ága az ipar. A dolgozó nők száma az iparban negyzeresére emelkedett. A fejlődés ellenére még ma is gond egyes helyeken, területeken a női munkaerő foglalkoztatása, a megfelelő munkaalkalom biztosítása. Ilyen megye Hajdú-Bihar is, ahol a szerzők 1970. évi adata szerint a munkaképes korú nők 46 százaléka aktív kereső. (Győr-Sopron megyében ez az arány 66 százalék.) A munkaalkalomra várók közül soknak nincs szakképzettsége, a felajánlott munkahelytől távol van lakóhelyétől, nehéz fizikai munkát ajánlanak és ezért nem tudják vállalni.

Örvendetes jelenség, hogy az általános tanköteletesség bevezetése után emelkedik a munkásosztály iskolázottsága, kulturális színvonal. Erdekessége az a tény, hogy a munkások általános iskolai végzettsége magasabb, mint a férfi munkásoké, az érettségizettek vagy egyetemet végzettek aránya valamivel alacsonyabb. A tudományos és technikai fejlődés hatására emelkedik a szakmunkások száma és részaránya is. A gépészet következtében gyors ütemben növekszik a betanított munkások száma, ami azért lényeges, mert a képzettséggel nem rendelkező nők jelentős része ilyen jellegű munkát tud vállalni az iparban. Természetesen ez hatással van a munkabérek nagyságára, a kereseti, jövedelmi viszonyokra is. De nemcsak ez! A különböző szervek erőfeszítései ellenére sem sikerült még minden területen érvényt szerezni az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elvnek. Az összes munkás és alkalmazotti keresőket figyelembe véve a nők átlageresete a férfiak átlageresetének 70 százaléka, az ipari munkásoknál ez az arány 65 százalék körül van. Az azonos képzettségű csoportban is jelentős az eltérés a női és a férfi munkabérek között, amin okvetlenül változtatni szükséges. A szerzők részletesen foglalkoznak a munkakörülményekkel, az életkörülmények alakulásával, a munkások politikai aktivitásával és végül joggal összegezik úgy tapasztalataikat, hogy amikor többet akarunk megtudni a munkásosztály helyzetéről, átalakulásáról, az osztályon belül végbenemő változásokról, akkor szükséges vizsgálni a munkások helyzetét is.

Ugyanez a megállapítás vonatkozik a munkásifjúságra is. A kötet következő tanulmánya — Balogh István és Gál Róbert munkája — részletes képet ad a munkásifjúság helyzetéről, a munkássá válás folyamatáról. Egyértelműen megfogalmazzák álláspontjukat, miszerint a munkásifjúság a munkásosztály szerves része, társadalmunk vezető osztályának ifjú nemzedéke. A munkásifjúság a munkásosztályal azonos termelési viszonyok között él, közvetlen kapcsolatban áll a termeléssel, részt vesz az anyagi javak, az új érték előállításában, termelésében. Alapvető politikai és gazdasági érdekei vannak a munkásosztályéval. Létszáma nem pontos számítások szerint mintegy 950—970 ezer főre tehető. A 15—25 évesek összlétszáma hazánkban jelenleg megközelíti az 1,5 milliót, s ennek kétharmadát a munkásifjúság teszi ki. Nem lehet közömbös tehát, hogy milyen változások mennek végbe a munkásifjúság soraiban. A munkásság utánpótlásának zöme ma is a munkás, illetve paraszti szülői gyermekei közül kerül ki. Élet- és munkakörülményeik fejlődnek, amit nemcsak keresetük határoz meg, hanem nagymértékben befolyásolja családi körülményük, lakáshelyzetük alakulása, jövedelmük felhasználása. A munkahelyeknek nagy a hatása emberi, szakmai, politikai fejlődésükre, életmódjukra, gondolkodásukra, magatartásukra.

Dr. Kovács Béla

Ifjúsági klubvezetők megyei fóruma

A KISZ Hajdú-Bihar megyei Bizottságának Végrehajtó Bizottsága legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy félévénként összehívja az ifjúsági klubvezetők megyei fórumát. Ezzel elsősorban az ifjúsági klubok további fejlődését kívánja elősegíteni. Elismerve ugyanakkor ezzel a határozatával, hogy a dinamikus fejlődő ifjúsági klubmozgalom, mely az ifjúság sokoldalú nevelését hivatott elősegíteni, már eddig is elismert méltó sikereket ért el a megyében.

Az ifjúsági klubvezetők megyei fórumát hétfőre, február 18-ra összehívták. A fórum első tanácskozása már a napirendre kerülő témák közül is kiderül, fontos állomása lesz a 140 hivatalosan elismert és működő ifjúsági klub életének. Alkalmos lesz minden jelen levőnek arra, hogy tapasztalatokat szerezzen, és saját tapasztalatait átadja.

Szó lesz a fórumon az ifjúsági klubok munkájának perspektívájáról, a továbbfejlesztés elvi, tartalmi és gyakorlati követelményeiről, nem maradnak el azok a fontos információk sem, amelyek nélkül nem lehetséges egy-egy ifjúsági klubban a teljes értékű munka. Ismertetik a fórumon mindazokat a határozatokat, irányelveket, amelyek alapvetően meghatározzák az ifjúsági klubok munkáját.

Igy természetesen szó lesz arról is, hogy az ifjúsági kluboknak milyen szerepük lehet, milyen feladatok van az ez évi forradalmi ifjúsági napok rendezvénysorozatában.

Ez alkalommal értékelik a Kiváló Ifjúsági Klub pályázat múlt évi eredményeit. A megyei klubtanács tagjai pedig személyre és klubra szólóan értékelik az egyes klubok munkáját. Ugyanakkor ismertetik a kiváló pályázat 1974—75 évekre szóló követelményeit is.

A fórum délutánja igéri talán a legtöbb izgalmat, és a résztvevők maximális aktivitását. Ebéd után lesz a fórumon belül a fórum címe „Fórum a klubról”. Ezen a beszélgetésen, vitán részt vesznek a megye politikai, állami, társadalmi és kulturális intézményeinek vezetői, ott lesznek a területi termelőszövetkezeti szövetségek vezetői is.

A rendező szervek bíznak abban, hogy az ifjúsági klubvezetők megyei fóruma már az első alkalommal igazolja pozitív szerepét és a mozgalom még dinamikusabb fejlődéséhez járul hozzá.

— y. t. —

Marco Polo kiállítás nyílik a Kossuth egyetemen

A Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára és Földrajzi Intézete Marco Polo halálának 650. évfordulója alkalmából Marco Polo és magyar kutatók Belső- és Kelet-Ázsiában címmel kiállítást rendez. A megnyitást február 14-én 10.50 órákor lesz, az egyetemi könyvtár kiállítótermében. Ünnepi beszédet mond dr. Kádár László egyetemi tanár.

A kiállítás Marco Polo útleírása alapján mutatja be a mongol birodalom korabeli életét gazdag könyv és képanyaggal. Részben a Marco Polo által megtett útvonalat járták be Belső- és Kelet-Ázsiában magyar kutatók is, így Lóczy Lajos, Cholnoky Jenő, Stein Aurél, akiknek munkásságát és eredményeit a kiállítás szintén sokrétűen reprezentálja. Rajtuk kívül még Kőrösi Csoma Sándor életéről is művéről, valamint Princz Gyula belső-ázsiai kutatójáról kapunk tájékoztatást. A kiállítást az egyetemi könyvtár munkatársai, dr. Várady-Szabó László tudományos főmunkatárs és dr. Bot Györgyné osztályvezető rendezték. Megtekinthető hétköznap 10-től 18 óráig március 14-ig.

Ötlen ülünk egy körül: négy magam. Erdő problémát Vajon hányféleképpen rendezhetnék. Hogy ez kombináció sejtsem; de hogy ez táció vagy kombináció galmam sincs, s ha ne nyilatkoznai négy lérozott matematik.

Beszélgőtársain zekas Mihály Gimkesel. Szerény, cs bizakodással, de nélkül. Pedig volknedniük. Különösenak, aki vég nélkül tartó szívósságát ket: Második osztály megnyerte az Aramatikai emlékvérs. Középkorai Mar feladatmegoldó posodik helyezett lett a nemzetközi olimpia előkészítő nyolc versenyzője két hetet töltötték ákolimpián. Magyar hivatalos pontver második lett a tízet nemzet közül. Az dásban Veres Sándor jatkapott.

— Ki a legnagyobb tek? — kérdezem.

— Sanyi — feleltársai, jöhetnek a sem jelentéktelenbor derekasan helytanulmányi és az alékverseny második második osztályos todk lett a Matem szagos feladatmeg. Ott, ahol Pádcsi Gy rök országos verset szereplő volt által három évig a legje repült. És itt van Kirschák József nnel emlékére renket legalább annyvelet, szedett össze azzal, hogy harmadodik lett az országversenyen, fölül iszen egyike annak jutott, középkoriateli vizsga nélkül l tika szakos egyet.

Amikor azt tudam matematika iránti összenéznek, gondol szamukra a ké mert eddig még so magyarázatot szentzőire.

A de

TO

Az 1968. 69-éjaként 1968. sz kel „Bánk bán Csokonai Szini (Berczelyi Istv Varga Magda, kó Maria, Vira József, Jány J. Trefás György szegfűvel közzet, hiszen ez Erkel halálána ez alkalommal lettel és hálaü operabarátok r adás méltó vol lékezéshez.

Erdekes, h 1968-ban nagy Londonban is. tí College ez darabjaul, s a ötször tűzte meg egyetem szính mikor Bécsből meghallgatni Tisza-parti jelzött, hogy me sabb zenét ali irodalomban.

„Bánk bán operaegyüttes vette elő, s ett opera vált elő a mágnesség, a

vezetők uma

megyei Bi-
Bizottsága
határozott,
nívja az if-
rei fórumát.
sági klubok
nja elősegí-
kor ezzel a
inamikusan
galom, mely
elését hiva-
g is elisme-
rt el a me-

tők megyei
r 18-ra ösz-
tanácskozá-
rülő témák.
lomása lesz
ert és mű-
nek. Alkal-
vónék arra,
erezzen, és
ja.

az ifjúsági
rspektívájá-
vi, tartalmi
veiről, nem
os informá-
túl nem le-
s klubban a
smertetik a
határozato-
ker alapve-
ifjúsági klü-

lesz arról
bognak mi-
ylen felada-
almi ifjúsá-
zatában.
k a Kiváló
t múlt évi
klubtanács
és klubra
res klubok
smertetik a
-75 évekre

éri talán a
a részvevők
Ebéd után
fórum. Cí-
Ezen a be-
vesznek a
társadalmi
einek veze-
eti termelő-
vezetői is.
znak abban,
vezetők me-
ső alkalom-
erepét és a
usabb fej-

y. t. —

lo
lik
temen

ományegye-
rzi Intéze-
k 650. évfor-
co Polo és
t és Kelet-
tást rendez-
14-én 10.50
pi könyvtár
pi beszédet
egyetemi ta-

o útleírása
mongol biro-
zadag könyv
en a Marco
nalat járták
magyar ku-
s, Choinko-
nek munkás-
a kiállítás
prezentálja
rösi Csoma
ívéről, vala-
s-ázsiai ku-
koztatást. A
i könyvtár
rády-Szabó
nunkatárs és
lyvezető ren-
hétköznep
14-ig.

Öten ülünk egy kerek asztalka körül: négy gimnazista és jómagam. Érdekes matematikai problémát kínál a helyzet. Vajon hányféleképpen, milyen sorrendben ülhetnénk körül az asztalt? Hogy ez kombinatorikai feladat, azt sejttem; de hogy ezen belül permutáció vagy kombináció-e, arról fogalmam sincs, s ha lenne is, ki merne nyilatkozni négy leendő, jól palérozott matematikus előtt...?

Beszélgetőtársaim a debreceni Fazekas Mihály Gimnázium negyedikesei. Szerény, csendes gyerekek, bizakodással, de elbizakodottság nélkül. Pedig volna mivel büszkélkedniük. Különösen Veres Sándornak, aki vég nélkül sorolhatná a kirtartó szívósságát jutalmazó sikereket: Második osztályos korában megnyerte az Arany Dániel matematikai emléktárgyat, 1972-ben, a Középiskolai Matematikai Lapok feladatmegoldó pontversenyén második helyezést ért el, majd bekerült a nemzetközi matematikai diákolimpiára előkészítő szakkörének első nyolc versenyzője közé, akik tavaly két hetet töltöttek a moszkvai diákolimpián. Magyarország — a nem hivatalos pontverseny alapján — második lett a tizenhat részvevő nemzet közül. Az egyéni vetélkedésben Veres Sándor harmadik díjat kapott.

— Ki a legnagyobb „fej” közöttetek? — kérdezem.

— Sanyi — felelik egyszerre a társai, jöllehet az ő eredményeik sem jelentéktelenek. Schwarz Tibor derekasan helyt állt az országos tanulmányi és az Arany Dániel emléktárgy második fordulójában, s második osztályos volt, amikor hatodik lett a Matematikai Lapok országos feladatmegoldó versenyén. Ott, ahol Pócsi György — az úttörő országos versenynek tévében is szereplő volt általános iskolása — három évig a legjobbak között szerepelt. És itt van Illés Gábor, aki a Kürschák József és az Arany Dániel emléktárgy rendezett versenyeken legalább annyi dícséretet, oklevelet, „szedett össze”, mint társai, de azzal, hogy harmadikos korában hatodik lett az országos tanulmányi versenyen, főtül is múlta őket, hiszen egyike annak a tíz, döntőbe jutott középiskolának, akik felvételi vizsga nélkül lehetnek matematika szakos egyetemi hallgatók.

Amikor azt tudok, honnan a matematika iránti nagy vonalom, összenéznek, gondolkodnak. Váratlan számukra a kérdés, talán azért, mert eddig még soha nem kerestek magyarázatot szenvedélyük ösztönzőire.

— Sokan utálják ezt a tantárgyat — feleli Schwarz Tibor —, de szerintem csak a tudatlanságukat akarják így leplezni. Azért szeretjük a matekot, mert ismerjük. Csak az nem szeretheti, aki nem ismeri.

— Jó válasznak tartom a Tibiét — bólogat Veres Sándor —, bár én így fogalmaznék: azt élvezzük a matek tanulása közben, hogy valami keveset már értünk belőle.

— A sikerélmény sem utolsó — teszi hozzá Illés Gábor. — Egy-egy feladat megoldása további lelkesedést ad, nagyobb kedvünk támad, hogy újbabbokhoz fogjunk hozzá.

— Ha azt kérdeznék — mondja Pócsi György —, hogy ki által szerettük meg a matematikát, akkor Svetits tanár úrra hívatkoznánk. Bár, amikor, bármilyen problémával for-

Illés Gábor

Pócsi György

Schwarz Tibor

Veres Sándor

Matematikusok lesznek?

Négyen a IV. C-ből

dultunk hozzá, szívesen segítünk mindig. Első óta tanít bennünket, de az órákon kívül is sokat foglalkozunk velünk. Neki köszönhetjük, hogy értekezési után mind a négyen matematika szakra jelentkeztünk, a debreceni Kossuth egyetemre.

— S mit vártok az egyetemről? — Veres Sándor: Lehetőségeket várunk, a szabad foglalkozás lehetőségét. Gondolom, alkalom nyílik többet foglalkozni azzal, ami jobban érdekel bennünket. Hallottam, hogy az első évben az analízis más jellegű, az eddigiektől eltérő bevezetéssel találkozunk. Ez nagyon érdekel mindnyájunkat.

Illés Gábor: Úgy gondolok az egyetemről, mint ahogy az általános iskolában a gimnáziumról vélekedtem. Nem ismerem az ottani életet, a munkát, de sokat remélek tőle. Szóval, érdeklődéssel várom.

— Neked könnyű — szikítják felbe —, hiszen felvételizned sem kell... Pócsi György: A várható felvételi követelményeket már megismertük a tájékoztatóból. Az öt év alatt, gondolom, ott több lényeges dologgal találkozunk, mint a középiskolában. Itt ugyanis sok minden nem látszik ésszerűnek.

— Birálni szoktatok? — Ajjaj... Az osztálytársaink szerint néha erősebben is, mint amennyire alapunk van. „Alapuk” csaknem egyforma: Pócsi György és Veres Sándor tanulmányi eredménye 4,5; a Schwarz Tiboré és az Illés Gáboré 4,3. Am nemcsak a tanulásban erősek, ha-

nem a társadalmi munkában is jó példát mutatnak. Veres Sanyi egy nyugdíjas tanár ház körüli teendőinek elvégzésében segítkezik, Pócsi Gyuri „agitprop” az iskolai KISZ-ben, Schwarz Tibi és Illés Gábi meg sokáig a klubvezetés gondjaitól vállalt magára feladatokat.

— Gondolom, a matematikán kívüli vannak más kedvenc tantárgyaid is. Melyek ezek? — Veres Sanyi: A fizikát szeretem. Jól kiegészíti a matematikát.

Schwarz Tibi: Az ének. A zene ugyanolyan, mint a matek: meg kell ismerni ahhoz, hogy érthesse, szerethesse az ember. Kedvelem még az angolt is.

Illés Gábi: — Ének, fizika, angol. A szüleim zenetanárok, talán ez is közrejátszik abban, hogy a Tibiével egyezik az érdeklődési köröm. Mindkettőnk hobbjai a zene; tavaly indultunk a Kodály zenei műveltségi versenyen, s bejutottunk a rádiós döntőbe is.

Pócsi György: — Szeretem a fizikát. — Mondják, hogy a matematikai érzékül könnyebben tanulnak idegen nyelveket. Mi erről a véleményetek? — A nyelvtan könnyebben megy, talán azért, mert — mint a matematika számos területén — itt is adott rendszerből, bizonyos összefüggések alapján kell kiválasztani az adott egységeket.

— A matematikának szinte megszámlálhatatlan részterülete, szakágazata van. Benneteket melyik érdekel leginkább? — Pócsi György: — Szeretem a fizikát. — Mondják, hogy a matematikai érzékül könnyebben tanulnak idegen nyelveket. Mi erről a véleményetek? — A nyelvtan könnyebben megy, talán azért, mert — mint a matematika számos területén — itt is adott rendszerből, bizonyos összefüggések alapján kell kiválasztani az adott egységeket.

— Engem a kombinatorika — mondja Pócsi György.

Gábi bólogatással csatlakozik, őt is ez a tárgykor vonzza.

— Nekem a számelméleti és a kombinatorikai problémák tetszenek — mondja Tibi —, ellenben a geometria nem megy annyira. Talán a gyakorlatom kevés vagy nincs még megfelelő szemléletem hozzá.

Veres Sanyi a gráfelmélet iránt érdeklődik.

— A matematikának ez a része a kapcsolatokkal foglalkozik. Klasszikus példája ennek a köningsbergi hidak problémája, amit annak idején egy Euler nevű matematikus vetett fel. Az ő feladványa volt az első indítás a gráfelmélet felépítéséhez.

— Hogyan tanultok matematikát? — Kirtartás kell hozzá — vélekedik Gábi.

Gyuri: — Én sohasem ülök le olyan szándékkal, hogy már pedig most matekot tanulok, hanem főleg feladatokat oldok meg. Tulajdonképpen mindig a legnehezebb problémákból kristályosodik ki magam az elmélet.

— Azért a matekot is tanulni kell — summázza csendes bölcsességgel Tibi —. Azt szeretem ebben a tantárgyban, hogy befolyásolja a gondolkodásmodunkat is. Szeretjük a lényegét és a dolgok egyértelmű közlését.

Sanyi: — Én kétféleképpen tanulok: problémákat, feladatokat oldok meg vagy szöveget tanulok. Az a hibám, hogy szeretek egyfolytában huzamosabb ideig ugyanazzal a témakörrel foglalkozni. Így aztán sokszor az is előfordul, hogy napokig nem is nézek más tantárgyra — a matek miatt.

— Vannak-e példaképeitek?

Sanyi: — Azok, akik kirtartóak. És akik mindig, mindenütt az igazságot keresik.

Tibi: — Bizonyos tulajdonságokat követendőnek tartok, de nincs olyan ember, akiben ezeket egyesíteni tudnám.

Gyuri: — A példakép szerintem olyan tükör, amelyből mindenki önmagát szeretné viszontlátni. Az én eszményem olyan, aki a lényegét szereti, azt igyekszik észrevenni.

Hét olyan középiskola van az országban, ahol speciális matematika tagozat működik, s ahol a tanulók hetente tíz órában ismerkedhetnek a „mennyesítéssel” szépséges nehézségeivel. Ilyen a debreceni Fazekas gimnázium is, amelynek IV. C osztályából tízen a Kossuth Lajos Tudományegyetem matematika szakán szeretnének továbbtanulni. Reményekkel vághatnak neki a felvételinek: az az iskola készítette fel őket, amely a Középiskolai Matematikai Lapok országos versenyén — „vidéki gimnázium” léteire is — III. helyezést ért el.

Svetits Zoltán matematikatanár osztályfőnök is a IV. C-ben. Tehetségesnek tartja harminchat tanulóját, különösen Veres Sanyit, Schwarz Tibit, Pócsi Gyurit és Illés Gábit, akik képességeikkel, eredményeikkel még ebből a jól felvértezett társaságból is kiemelkednek. Matematikusok lesznek? — kérdezte az írás címe. Igen-nel válaszolnék, s remélem, hogy a négy negyedikés jövője igazolnia fog.

Juhani Nagy János

A debreceni állandó operatársulat története (1952-1972)

HOGYAN TOVÁBB?

Az 1968/69-es évad nyitó darabjaként 1968. szeptember 27-én Erkel „Bánk bán”-ját újította fel a Csokonai Színház operaegyüttese (Berczelly István, Tibay Kriszta, Varga Magda, Marsay Magda, Czákó Mária, Virágos Mihály, Csongor József, Járay József, Gazsó János, Tréfas György). Az úttörők piros szegítűvel köszöntötték a vendégeket, hiszen ez év június 15-én volt Erkel halálának 75. évfordulója, s ez alkalommal hatványozott tisztelettel és hálával emlékezett rá az operabarátok népes tábora. Az előadás méltó volt az ünnepi megemlékezéshez.

Érdekes, hogy a „Bánk bán”-t 1968-ban nagy sikerrel játszották Londonban is. A London University College ezt választotta nyitódarabjává, s a premier után még ötször tűzte műsorára a londoni egyetem színháza. Mascagni valamikor Bécsből jött át Budapestre meghallgatni a „Bánk bán”-t, s a Tisza-parti jelenetről úgy nyilatkozott, hogy meghatóbb és poétikusabb zenét aligha ismer az operatörténelemben. A Moszkvai Nagyszínház színpadán is megjelent Bánk, s „a legmagyarabb opera bemutatója a legoroszább operaház színpadán nemcsak a szovjet kulturális élet eseménye volt, hanem a mi büszkeségünk is.”

A „Bánk bán” felújítása után az operaegyüttes a „Hunyadi László”-t vette elő, s ettől kezdve két Erkel-opera vált ebben az évadban azzá a mágnéssá, amelyre éppen a leg-

nagyobb szükség volt az opera népszerűsítésénél, a fizikai dolgozókkal való megkedvelésénél. A művészek teljesítményeire jellemző volt, hogy Czákó Mária, Szilágyi Erzsébet, Marsay Magdát Gara Mária, s Csongor Józsefet Hunyadi László szerepének elnevelésére az Állami Opera is meghívta.

Az előlőről kezdés, a legmelodikusabb operákkal való „édesgetés” politikájához való ragaszkodásnak volt bizonyossága a márciusban felújított „Pillangókisasszony” című dalmű is (Marsay Magda, Kóváry Anikó, Horváth Bálint, Virágos Mihály) Kertész Gyula új rendezésében, Mossóczy Vilmos karnagy vezényletével.

Az előlőről kezdés módszere azonban nem zárta ki olyan régi operának a bemutatását, amelyet még nem ismertek Debrecenben. Ezért vitte színre a Csokonai Színház az egykori hazai bemutató óta először Verdi „Luisa Miller” című operáját 1969. április 18-án. Valószínűleg felfedezte ezt az operát a hazai közönség számára. Kertész Gyula húzásokkal tömörebbé tette a librettót, de húzásokat kellett eszközölni a partitúrában is. Verdi 14. operája News szerint a szerző „modern zeneszerzővé válásának határköve”, egyben „a közbembek és a polgárság dicsőítése az arisztokrácia helyett”. Legfeltűnőbb, mennyire rokon ez az opera a későbbi Traviatával. Luisa Miller portréjában szinte már kézen áll a Kaméliás hölgy drámai alakja, Miller zeneszben pedig mintha az öreg Germon hangja szólna meg. Érdekes szint jelentett ennek az operának a bemutatása a debreceni színpadon. Rubányi Vilmos zenei felfogását most is drámai érzék, a

stílus alapos ismerete jellemezte, Kertésznek pedig sikerült az opera korrekett színpadi megjelenítését adni. Marsay Magda, mint Luisa Miller „a gyöngéd poézis, a szenvedély, a tragikus elhatározottság hangját egyformán megtalálta”, Virágos Mihály Miller zenész egyikű szerepét jelentőssé tudta tenni. Ferdinándot Csongor József, Wurm tükört Gazsó János, Walter kancellárt Tréfas György és Tóth József, Lady Milfordot Tibay Kriszta és Varga Magda magas művészi szinten tudta megeleveníteni. A díszleteket Fehér Miklós, a jelmezeket Greguss Ildikó tervezte. Zakar maszkjai most sem tévesztették el hatásukat. Az opera és az előadás kivitelezésének pozitívumai sem eredményeztek azonban átütő sikert, holott a mű próbában és filmen már ismerőse volt a debreceni közönségnek.

Május 18-án a Pármai Operaház művészei a Pillangókisasszony című operában újra találkoztak a debreceni közönséggel. Négy olasz művész (Desdemona Malvisi, Renato Gavarini), Angelo Romero, Franco Sederici) és egy olasz karmester (Francesco Maria Martini) az azúrkék olasz ég alatti opera-előadások varázsos hangulatát teremtette meg a Csokonai Színház színpadán. Zsúfolt ház tapsolt s volt hálás az élményszerű előadásért. Részüket a sikerben a magyar szereplőknek is. Varga Magda olaszul énekelte Szuzuki szerepét, s nem volt ismeretlen az olaszok előtt sem, hiszen Rossini halálának 100. évfordulója alkalmából a sassari operaszínpadon bemutatott „Egy olasz nő Algírban” című opera női főszereplőjeül éppen őt hívták meg, s nagy elismerésben részesült. A

kritika a Pillangókisasszony magyar szereplői közül még Bán Elemér Goro-alakítását emelte ki.

A Traviata már természetesen és sikeresen illeszkedett be még ugyanebben az évben a legnépszerűbb operák sorába, igazolva az újrakezdés nagyszerűségét. Az operához hűtlene kezdték visszatérni a színházba, mert az operatársulat műsorrendje, telítve a legmelodikusabb, legnépszerűbb operákkal, mágnésként vonzotta őket, nem beszélve a művészi tolmácsolásról, melynek „hatása alól nem tudta kivonni magát az ún. egyszerű néző sem”.

A két Erkel-opera tömegsikerére arra indította az igazgatóságot, hogy az 1969/70-es évadot Kodály Hány János című népi daljátékával nyissa meg. Bátor vállalkozás volt ez is, mert emlékezni kellett a Kollégium udvarán 1934. június 1-én tartott eredeti bemutatóra, amikor Kodály Zoltán jelenlétében nagynevű művészek (Palló Imre, Budanovits Mária, Maleczky Oszkár), 100 tagú zenekar és 200 főnyi statisztéria produkált felejthetetlen Hány-előadást, vagy az 1951 nyarán tartott szabadtéri előadásra, amikor Kodály itt ünnepelte a Hány János negyedszázados színpadi életét. Fel tudnak-e idézni a debreceni művészek? Feleletül 1969. október 10-én Hány János negyedszázados mesélni kalandjait a debrecenieknél. Az operaszínpadon létjogosultságot nyert népdal a szívekbe lopta magát, soha nem érzett gyönyörűségek keltek életre benne, mindenki a maga örömeire, bánatára talált, magát ismertette meg a dalok melábjában, vagy a vérpezsdítő táncok fergetegében. Krémer Pál, a Pécsi Nemzeti Színház tagja, akinek Palló Imre volt a példaképe, a Hány János szerepében kitűnő orgánumán úgy tudott mesélni, hogy belőle könnyű volt kihámozni az igazat. Varga Magda Örsze szerepét énekelte. Tóth József Marci bácsijának természetessége, Kóváry Anikó Mária

Lujzájának hangban, játékban való kiegyensúlyozottsága, aztán a karakterfigurák: Bán Elemér (Ebe-lasztin), Virágos Mihály (Napóleon), Járay József (Krucifix), Gazsó János (Ferenc császár) egytől egyig áhítattal és tehetséggel álltak a Kodály-zene szolgálatába. Rubányi Vilmos megmaradt az eddigi gyakorlatban kialakult felfogásnál. A színházi kórust a Járműjavító férfikara és a Péterfia utcai zenei általános iskola énekkara egészítette ki. Ez az előadás eltűntette azt a foltot, melyet az 1947-es debreceni előadás ejtett e remekművön.

Pierre Boulez francia zeneszerző-karmester egy új operakultúra megteremtése érdekében a hagyományos operakultúrával való szakítást hirdette ugyan, de amint Fábán Imre „Válságban az opera” című cikkében kifejtette, „a világ legtöbb operaházának látogatottsága okot adott a nyugatlanságra”, s a Csokonai Színház az elnéptelenedés hathatós ellenszerét, helyesen, a klasszikus operák bemutatásában, illetve felújításában látta. A dallamból, klasszikus operák számára monopolhelyzetet biztosítani a debreceni színpadon, mint Straky Tibor írta, egy pillanatra megalkuvásnak látszott ugyan, mégis szükség volt erre az elmúlt évek újdonságai után.

Az 1968/69-es évad operái (Bánk bán, Pillangókisasszony, Luisa Miller és Hány János) egytől egyig alkalmasnak bizonyultak az operalátogatók számára gyarapítására, esetleg a Luisa Miller-nél észleltünk egy kis döccenőt a folyamatosságban, az idegenkedésnek némi árnyalatát, ami azonban csak nem volt maga után jelentős visszaesést a látogatottságban. Végeredményben pedig az újba való modulációs kísérleteknek erről a „szelíd” formájáról nem lehetett lemondani.

(Folytatjuk)

Dr. Nyakas László

A labdarúgó bajnokság... ezt már hírül adtuk... kezdik a tavaszi id... mérkőzéseire febru... rint az első forduló... DVTK ellen. Az N... holnapi, csütörtöki

MA

A mai napon új... játszanak a debrec... délután 2 órai kezd... esetén a Kinizsi fű... pályáján. A DMTE... fél 3-tól a jelenleg... játszik edzőmérkőz...

LABDARÚ

D. Sportis

Jeleni, hogy a D. S... labdarúgó-csapat... arányban legyőzte... Dózst. Egyéb ké... labdarúgásról van... is igaz, hogy a S... Sportiskola az Újpe... val játszott, mégpe... fehérek sportiskol... 7:1-es szám pedig... hogy négy korosztá... mérkőzés közül... debreceniek nyel... mérkőzés pedig el... végződött. Ha bajn... kért játszottak vol... D. Sportiskola hét... zsa pedig egy pon... volna.

Újpesten, két p... sárnap reggelől de... bonyolították le... kőzést, amint már... egy korosztályba... össze a két sportisk...

V

A labdarúgó-bajn... vaszi nyitánya előt... zse évek szokásain... lően - a Magyar N... sasági Kupa falálko... gitik be" a csapat... szurkolókat.

Az MNK legjobb... tes- között jelen... i-es, 3 NB I. B-s, 8... 1 NB III-as, 2 m...

Vára

142 RÉSZTVE

Várakozáson felül... a KISZ Debrecen v... sága által kiírt töme... seny városi döntője... delmeit vasárnap... le a BIOGAL G... ebedőjében. Az itt... lák mellett 39 nő... versenyző vívta a... A résztvevők svájci... döntőtől el mind... mind csapatban sz... lyezések kérdésé... - jölés volt látn... küzdöttek az idősebb... talabbak, nők és f... délutáni órákban sz... a vegeredmény.

A KISZ-verseny re

HAJDÚ-BIHARI NAP... 14-193 - Kládja a Hajd...

ÉPÍTŐMUNKÁSOK FIGYELEM!

A HAJDÚ MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT

A törzsgárdatagság bővítése céljából

FELVÉTELRE KERES KÖMŰVES, LAKATOS, ASZTALOS, HEGESZTŐ, ACS, SZIGETELŐ, ÉS KÖNNYŰGÉPKEZELŐ SZAKMUNKÁSOKAT, VALAMINT BETONÖZÖKAT ÉS KUBIKOSOKAT.

A vidékieket korszerűen felszerelt munkásszálláson helyezjük el. Napi kétszeri étkezést és utazási kedvezményt biztosítunk. Minden szombat szabad. Ne jelentkezzenek azok, akik az utóbbi két évben háromszor változtattak munkahelyet.

JELENTKEZÉS a vállalat munkaerő-gazdálkodásán Debrecen, KÁLVIN TÉR 11. SZÁM.

Hidépítő Vállalat mérnököt, vagy üzemmérnököt vesz fel a Csenger-Szamos-híd építéséhez beosztott építészeti munkakörbe, továbbá főépítészeti technológusi beosztásba technikus keretbe. Jelentkezni lehet a Wesselynyi utcai építészeti mérnökök, gépészmérnökök, építészeti mérnököt, esetleg üzemmérnököt keresünk műszaki osztályvezetői beosztásba „Építőipar 673 358” jellegére a Hirdetőbe.

A Tiszai Hőerőmű több éves építési munkára azonnal felvesszük: ács, állványozó, vasbetonszerelő, hegesztő szakmunkásokat, kubikos és férfi segédmunkásokat. Jelentkezés: 22. sz. Állami Építőipari Vállalat Tiszai Hőerőmű fő-építészeti osztályán, Lenínváros.

A Szabolcs megyei Állami Építőipari V. HAJDÚBŐSZÖRMÉNYI ÉPÍTÉSZETI KUBIKOSOKAT, KÖMŰVESEKET ÉS KÉT FŐ ÉJELIORT FELVESZ.

JELENTKEZÉS a hajdúböszörményi építészeti osztályra, vagy a vállalat központjában, Nyíregyháza, Toldi u. 1.

Általános iskolát végzett vagy most végző fiúkat

IPARI TANULÓNAK SZERZŐDTETÜNK

az 1974/75-ös tanévre

KÖMŰVES, ACS, ASZTALOS, BURKOLÓ, FESTŐ, VILLANYSZERELŐ, VIZ-, GÁZSZERELŐ SZAKMÁBA

A kömüvestanulókat tanulóthonban helyezjük el.

Jelentkezés irásban: ÁPRILIS 4. ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

Budapest VIII., Auróra utca 23. szám. munkaügy.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapám, apósom, nagypapám, testvéreim, sógorom és jó rokonunk

DR. BALASSA ZSIGMOND ügyvéd

68 éves korában, rövid, súlyos szenvedés után elhunyt. Szomorú szívvel búcsúztatjuk felejtethetlen halottunkat február hó 15-én, péntek délután fél 1 órakor a Kőztemető I. o. ravatalozójában a ref. egyház szertartása szerint.

Lakás: Debrecen, Kláipéda u. 12. III. em. 9.

Gépészmunkást

lakatosüzemi gyártás-előkészítés és anyag-programozási munkakörbe, épületgépész előkészítő technikus oklevéllel vagy szakmunkás-bizonyítvánnyal, gyakorlott gyors- és gépirőt felvesz az Ipari Főmérnökség előkészítése.

JELENTKEZÉS az előkészítés vezetőjénél. Balmazújvárosi út 10.

KÖZÜLET KERES

irodahelyiség

CÉLJÁRA ALKALMAS

ÖSSZESEN 200 m² ALAPTERÜLETŰ HELYSÉGEKET A NYUGATI VÁROSRESZBEN.

Ajánlatot a Magyar Hirdetőbe kérünk „Közületi kártalanítás 67 423” jellegre.

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI VÍZ- ÉS CSATORNAMŰ VÁLLALAT

pályázatot hirdet.

műszaki osztályvezetői munkakör betöltésére gépész- vagy általános mérnöki oklevéllel, üzemi és főleg fenntartási gyakorlattal rendelkezők részére.

JELENTKEZÉS: részletes önleírtajzzal Debrecen, Hét vezér u. 21. személyzeti előadónál.

HÁZ

Belvárosi szép kétszobás, ötszobás házrész eladó. Érdeklődni 11-17 óra között. Ember Pál u. 13.

Geszre Nagyerdőn felépülő társasházban kétszobás lakás átadó. Debrecen, Ember Pál u. 21.

Két családnak alkalmas, kétszobás családi ház eladó. Kavics u. 20. Boldogkert.

Magányos, nyugdíjas nő, Debrecen vagy Környéken beköltözhető házrész keres megvételre. Tégla, Kosuth L. u. 52. cipészműhely.

Eladó szoba-konyhás ház és 250 négyzetlő üres telek, Bellegelő 105. sz. Sólom utcából nyílik. Kláské.

Ház, másteli szobás, víkendháznak is alkalmas, 200 négyzetlő gyümölcsöslel Hajdúhadház, Vénkertben, az állomáshoz közel, olcsón eladó. Érdeklődni: Hajdúhadház, Ády Endre u. 52.

Eladó házrész telekkel, egy szoba, konyha azonnal beköltözhető. Szabó Kálmán u. 34. sz.

Elcserelem belvárosi 200 négyzetlő kerten levő 2 szobás félkomfortos, gázfűtéses házamat tanácsmásterrel szobás lakásra készpénz. „Nyugalmas” jellegre a kiadóba.

Háromszobás, központi fűtéses családi ház eladó. Sörös u. 19. Kerekes-telpeit fűrdőház közel, a Szévtől Gy., illetve Lázár utcából nyílik. Csere is érdekel, szövetkezeti vagy tanács, minimum 2 szobás.

LAKÁS

Azonnal beköltözhető, III. emeleti kétszobás, társasalkás Porozlay úton eladó. Érdeklődni 18-22-as telefonon, reggel 8 és 10 óra között.

Elcserelem budapesti, gondnoki állomást lakással, másteli szobásra, vagy házra. „Ráfizetéssel 57 495” jellegre a debreceni Hirdetőbe.

Kázinokarcai másteli szobás, komfortos, nagy erkélyes tanácsit rendelkezési főbérleti lakásomat elcserelem hasonló debrecenire vagy ráfizetéssel nagyobbra. Érdeklődni: Fogtechnikai Vállalat, Dózsa György u. 25. Tel.: 17-130.

Egy-két idős személyt elcserelem egy szoba-konyhás lakásomat. Huszár Gál u. 57. II. ajtó. Érdeklődni: vasárnap.

Kétő és fél szobás szövetkezeti lakás eladó. Jászai Mari tér 9. IV. 6.

Némreg átadott garzonlakást vennék Ajánlatokat a kiadóba kérem „Minden megoldás” jellegre.

MAV-dolgozóval elcserelem kétszobás, szép, kertes, Április 4. útjál MAV-bérlésként belvárosi egy-, kétszobás magánlakással. Ajánlatokat „14-360” telefonon” jellegre a kiadóba.

Átadom másteli szobát, II. emeleti lakásomat, házsonló tanácsit. Kérés OTP. „Csak illetéket kérek” jellegre a kiadóba.

Eladó kétszobás, ötszobás lakás kétszobás + OTP-átvállalással a Fényes udvarban. Érdeklődni lehet: Karácsony György u. 5. szám szft. 3.

ALBÉRLET

Küln bejárható bútorozott szoba, konyha, mosdó, fürdő, gáz, víz, W. C. bent, alberletbe kiadó. Damjanich u. 7. (Nyíl utcából).

Fiatal házaspár albérletet keres. „Pici baba 67 415” jellegre a Hirdetőbe.

Küln bejárható szoba albérletnek kiadó. Margit u. 25.

As egyetem közelében minigazont albérletbe kivennek. Részletes ajánlatokat „Négy hónapra” jellegre a kiadóba.

JÁRMŰ

Trabant igényesnek eladó. Vörös Hadsereg útja 41. I. 6.

Eladó új 250 km-es Moszkva-M csónakmotor. Nagyhegyes, Széchenyi u. 14.

Skoda Octavia eladó. Kun Béla u. I. I. em. 10.

Wartburg de Luxe kitérő-állapotban eladó. Nyírmártonfalva, orvos lakás.

Moszkvics 412, megkímélt állapotban, igényesnek eladó. Dózsa Gy. út I. II. em. 14.

ÁLLAT

Eladó 70 mázas sertés vegestrágya, 80, 140 kg-os húsértékek, továbbtartásra is jók, 2 db háromhónapos malac. Sólom u. 127/A.

5 hónapos boxer eladó. Téglastrát, Basahalom u. 54.

Jó állapotban levő sportkocsi olcsón eladó. Dózsa György u. 21. IV. 18.

Mini televízió, panofix kocsihuzat első ülésre, topolgyáratás, halógarnitúra matracra, volt-ámperréteg eladó. Ságvári u. 4. I. emelet 4.

Vízszelű állapotban lévő úszóberendezés eladó. Hajdúböszörmény, Kálvín tér 8.

Garázs eladó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Véghe Dezső u. 24. földszint 1.

Eladó tv, nagyképernyős, Szarvok hűtőszekrény, porzívó, használt bótork Vörös Hadsereg útja 2. I. em., özv. Ivanovitsné.

Gátfűtőhely palackal és Miniklor olajkállya eladó. Kiss Ernő u. 18.

Parkettázást raktáron levő száraz anyagból, csiszolást, vilpúpolást, azonnali vállalkozó, vidékre is. Bihar, Vörös Hadsereg útja 10. II. 2.

Dunyha, párna, használt toli felvásárlása. Bajcsy-Zs. u. 42.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

APRÓHIRDETÉSEK

Küln bejárható gázfűtéses szoba orvostanhalgató vagy ártelményi nőnek kiadó. Telefon: 19-107.

Ergetemist házaspar gyerekekkel ötszobás albérletet keres az egyetemhez közel. Részletes ajánlatokat „Július 1-ig” jellegre a kiadóba.

Albérlet szobát keresek bőséges gyermekemmel. „Komfort” jellegre a kiadóba.

INGATLAN

Létal utáni hétvégi telek közföldvel telepítve eladó. Érdeklődni szombat délután, vasárnap, Mák u. 4. (Falóger mögött).

Eladó 309 négyzetlő szőlő 1-es edlő B kert. Érdeklődni Hajdúhadház, Pallag u. 32.

Eladó szoba-konyhás lakás 200 négyzetlő kerttel, Csúri Bálint u. 39. 11-es busszal. Érdeklődni: Létal út, Bellegelő 291. Rózsáné.

Tégla, Petőfi kertben 194 négyzetlő föld, téglával, söderrel eladó. Érdeklődni: Király Gyula, Hajdú 4184 Tetélen, Duchos u. 18.

Pallagon 500 négyzetlő föld víkendteleknek bekérve eladó. Villany van. Érdeklődni: Nagyerdői krt. 48.

Eladó 1000 négyzetlő föld, kertre szántva alkalmas, megoszva is. Kishegyesi út 101. sz.

Eladó 150 négyzetlő telek Kis házzal. Vadlba u. 4/A. Érdeklődni: Lahner u. 60. Kőskánál.

Eladó 140 négyzetlő telek építkezési engedéllyel. Kőműves u. 20. Érdeklődni: Létal út, Bellegelő 291. Rózsáné, 11-es busz.

Eladó 3 hold szántó Nagyhegyesen. Érdeklődni: Kishegyesi út 134.

ÁLLÁS

8. osztályos kislánymhoz keresünk nyugdíjas tanárnőt, aki humán tantárgyakból segítené. „Belváros 87 490” jellegre Hirdetőbe.

Saját személygépkocsimmal állást vállalkozó, fizetés megvételével. Ajánlatokat: „Nölen 67 409” jellegre Hirdetőbe kérem.

Általános és középiskolások tanítását matematikából és fizikából vállalom. „Matematika” jellegre kiadóba.

Gépirát jutányosan vállalkozó. „Perfekt” jellegre kiadóba.

Angol nyelvet eredményesen tanítok, olcsón, lakásomon. Érdeklődés este 5-8-ig. 12-444.

Jó munkás hölgyfodrászt felveszek Szabadság útja 11.

Parkettázás segédet vagy segédmunkást felveszek. Szendi parkettázó, 5 órától. Luther u. 46.

Végzettségtechnikus 8 éves, sokoldalú, talajtani, vízügyi gyakorlattal elhelyezkedne. Ajánlatokat a kiadóba. „Március 1” jellegre kérem.

BÚTOR

Eladó könyvszekrény, háromajtós, világos szekrény. Landier Jenő u. 47. szft. 1. Baloghné.

Antik, intarziás írószekrény eladó. Érdeklődni: 13-860 telefonon, 18 óra után.

Mindenféle szép bútor vétele és eladása. Arany János u. 13.

Szekrény, kombinált szekrények, kettős, háromajtós szekrények, két- és négyzetlő rekámpék, garnitúrák, fotelek, heverők, dohányzóasztalok, hállóbutor, konyhabútor, étkezőasztal eladók. Arany János u. 13.

GÉP ÉS SZERSZÁM

Hegesztőtráfó, festéklőző, vízszivattyú villanymotorral, villanymotorok, frógép, szalagfűrés, kompresszorok, villanyvarrógép, tv, rádió eladók. Műszaki cikket veszek. Arany János u. 13.

Kétféle gépjármű, vámkézelt kőgép eladó. 4 órától. Csapó u. 13. II. 6.

ÁLLAT

Eladó 70 mázas sertés vegestrágya, 80, 140 kg-os húsértékek, továbbtartásra is jók, 2 db háromhónapos malac. Sólom u. 127/A.

5 hónapos boxer eladó. Téglastrát, Basahalom u. 54.

Jó állapotban levő sportkocsi olcsón eladó. Dózsa György u. 21. IV. 18.

Mini televízió, panofix kocsihuzat első ülésre, topolgyáratás, halógarnitúra matracra, volt-ámperréteg eladó. Ságvári u. 4. I. emelet 4.

Vízszelű állapotban lévő úszóberendezés eladó. Hajdúböszörmény, Kálvín tér 8.

Garázs eladó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Garázs kiadó, Péterfia u. 56. Érdeklődni az udvarban.

Róssák! A legzsebb falakban, örökzöldek, tuljak, nemos oronak, diszcserejek, virághagymák nagy választék, előszörű minőség. Vidéki megrendeléseket postán, pontosan teljesítjük. Kérje díjmentes, színes nagyjelkézünket. Szakmai díjazásnyertesek. Budapest 1061 Népköztársaság u. 8.

Február 24-én: DVTK-DVSC

A labdarúgó bajnoki rendszer átszervezése folytán — amint ezt már hírül adtuk — az NB I. B-ben is egy héttel korábban kezdik a tavaszi idényt. Eszerint a rajtban, az első forduló mérkőzéseire február 24-én kerül majd sor. A sorsolás szerint az első fordulóban a DVSC Diósgyőröt szerepel majd, a DVTK ellen. Az NB I. B. tavaszi idényének teljes sorsolását holnapi, csütörtöki lapszámunkban közöljük.

MA-DVSC—D. Kinizsi DMTE—Hajdú Vasas

A mai napon újabb előkészületi labdarúgó-mérkőzéseket játszanak a debreceni csapatok. A DVSC NB I. B-s csapata délután 2 órai kezdettel a D. Kinizsivel mérkőzik — jó idő esetén a Kinizsi füves pályáján, rossz időben a DVSC salakpályáján. A DMTE NB II-es együttese a nagyedei pályáján, fél 3-tól a jelenleg Hajdúszoboszlón készülő Hajdú Vasással játszik edzőmérkőzést.

LABDARÚGÁS

D. Sportiskola—Újpesti Dózsa 7:1

A címben írt 7:1 nem azt jelenti, hogy a D. Sportiskola labdarúgó-csapata ilyen arányban legyőzte az Újpesti Dózsa csapatát. Egyébként valóban labdarúgásról van szó és az is igaz, hogy a Debreceni Sportiskola az Újpesti Dózsa-val játszott, mégpedig a lila-fehérek sportiskoláival. A 7:1-es szám pedig azt jelenti, hogy négy korosztálybeli négy mérkőzés közül három a debreceniek nyertek, egy mérkőzés pedig eldöntetlenül végződött. Ha bajnoki pontokért játszottak volna, akkor a D. Sportiskola hét, az Ú. Dózsa pedig egy pontot kapott volna.

Újpesten, két pályán, vasárnap reggeltől délután 3-ig bonyolították le a négy mérkőzést, amint már említettük, négy korosztályban csaptak össze a két sportiskola fiataljai és ezeken a találkozókön az alábbi eredmények születtek.

1956—57. évbellek: D. Sportiskola—Újpesti Dózsa Sportiskola 1:0 (1:0). 2×45 perc. Góllövő: Nagy M. A. D. Sportiskola edzője: Nótás Jenő.

1958. évbellek: D. Sportiskola—Újpesti Dózsa Sportiskola 2:1 (0:1). 2×35 perc. Góllövők: Rácz és Andirkó. A D. Sportiskola edzője: Fülöp Kornél.

1959. évbellek: D. Sportiskola—Újpesti Dózsa Sportiskola 6:1 (3:0). 2×35 perc. Gólszerzők: Zavaczy 3, Groska 2, Rácz (öngól). A D. Sportiskola edzője: Szabó I. Béla.

1960. évbellek: Újpesti Dózsa Sportiskola—D. Sportiskola 2:2 (2:1). 2×35 perc. A debreceniek gólszerzői: Szabó és Sallai. A D. Sportiskola edzője: Morvai Antal.

Vasárnap MNK

A labdarúgó-bajnokság tavaszi nyitánya előtt — az előző évek szokásainak megfelelően — a Magyar Népköztársasági Kupa találkozó „melegítők” a csapatokat és a szurkolókat.

Az MNK legjobb 32 együttes között jelenleg 16 NB I-es, 3 NB I. B-s, 8 NB II-es, 1 NB III-as, 2 megyei első

osztályú, 1 Budapest II. osztályú és 1 járási bajnokságban szereplő klub található.

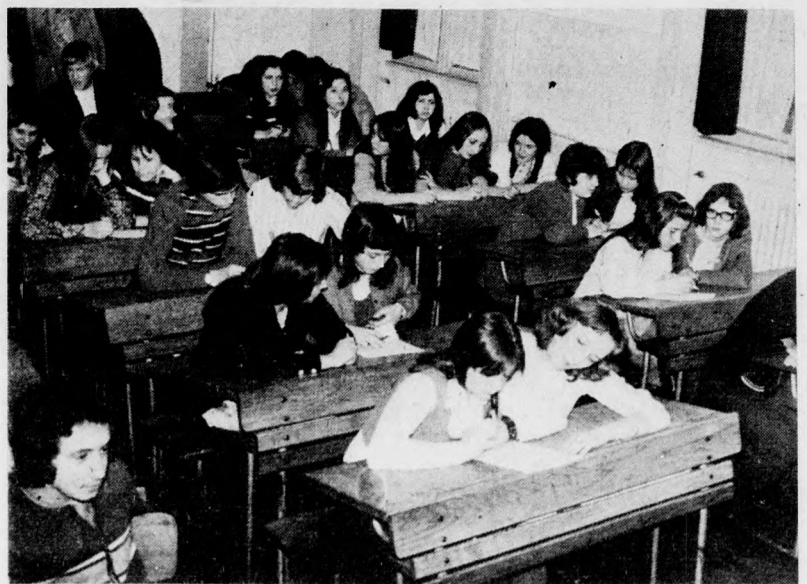
Nonstop kupaprogram következik, tíz nap alatt 28 együttes kiesik a küzdelemből, miután február 17. és 27. között az MNK hátralevő 31 összecsapásából 28-at lebonyolítanak. Vasárnap 16 mérkőzés lesz.

Várakozáson felül

142 RÉSZTVEVŐ A KISZ SAKKVERSENYÉN

Várakozáson felül jó sikerült a KISZ Debrecen városi Bizottsága által kiírt tömeges sakkverseny városi döntője. A döntő küzdelmeit vasárnap bonyolították le a BIOGAL Gyógyszergyár ebédlőjében. Az itt felállított táblák mellett 39 női és 103 férfi versenyző vitta a városi döntőt. A résztvevők svájci rendszerben döntöttek el mind egyéniben, mind csapatban az első, a helyezések kérdését. A versenyen — joleső volt látni — együtt küzdöttek az idősebbek és a fiatalabbak, nők és férfiak. A késő délutáni órákban született meg a végeredmény.

A KISZ-verseny résztvevőinek egy csoportja (Szlovák Péter felv.)

A középiskolás csapatok „fejtorése” (Szlovák Péter felv.)

Részvételi csúcs a természetjárók elméleti versenyén

A megyei természetbarát szakszövetség és a megyei úttörőelkötség rendezésében került sor a természetbarát hét megnyitójának számító elméleti versenyre. Az úttörő és a középfokú iskolai Fazekas Mihály, illetve a felnőtt és a középfokú iskolai Fazekas Mihály István városismertető versenyén 94 úttörő, 45 középiskolás és 34 felnőtt részvevő vetélkedett, és ez új csúcs — tájékoztatott a versenyről Bagi István, a debreceni városi természetbarát szakszövetség elnöke.

A 173 versenyző a kereskedelmi szakközépiskola termében versenyzett, választott a feltett kérdésekre. Az értékelés után megszületett a végeredmény, amely a következők:

Úttörők. Csapatban: 1. Fűvészkert I. (Tankó István, Sajtos Éva) 50, 2. Fűvészkert II. (Engi Ágnes, Szántó Anikó) 47, 3. Lilla téri iskola (Molnár Marianna, Bereczki Gyöngyi) 46, 4. Fűvészkert III. (Eszényi Enikő, Kapitány Judit) 46, 5. Hajdúszoboszló Petőfi (Zákány Ildikó, Ludmann Mihály) 45, 6. Fűvészkert IV. (Szlágyi Sándor, Cs. Nagy János) 45 ponttal.

Sportmozgalom

Ezekben a napokban újabb sportegyesületek tartják meg közgyűléseiket. Ma, szerdán délután 2 órától a 170. sz. IZSK, fél 3-tól a Hajdú Vasas és a Püspökudvari Gimnázium SE, egyenget 3-tól a DMC Vasóntó, míg 3 órától a Hőgyes Endre Gimnázium SE tartja meg sportkört közgyűlést. Február 14-én, csütörtökön 2 órakor kezdik a Komádi Textilés, 3-kor a Hortobágyi MEDOSZ és a Komádi Szakközépiskola, 4 órától a Komádi Spartacus, míg 5 órai kezdettel a Hajdúszoboszló Gimnázium SE közgyűlést tartják majd. Február 15-én további hat közgyűlést rendeznek a hajdú-bihari sportegyesületekben.

S A K K

Rajt a megyei csapatbajnokságban

A megyei szakszövetség rendezésében megkezdődött az 1974. évi megyei sakk csapatbajnokság. Az első fordulót az elmúlt hét végén bonyolították le. A lejtő eredmények születtek: D. Honvéd Bozsai—Hajdúnánási Dózsa 10,5:1,5. DVSC—Hajdúböszörményi Spartacus 6:6. D. Spartacus II—Kabai MEDOSZ 8:4. DEAC II—D. Gopdzia 9:3. Derecskei Vörös Csillag—Hajdúszoboszlói Gázláng 7:5.

Özné (DEAC) minősítő versenyt nyert

Országos III. osztályú női törvívó minősítő versenyt rendeztek a napokban Salgótarjánban, ahol debreceni versenyzők is pástra léptek. A kilencedik döntőbe került Öz Istvánné, a DEAC vívője is, aki hat győzelemmel harmadmagával holtversenyben végzett az 1—3. helyen. Ezután újrainvitással döntötték el az első, melyben Özné mindkét ellenfelét legyőzte és így megnyerte a minősítő versenyt.

Atlétikai ranglista

(Folytatás)

100 m gátfutás (serdülők): Ember Sándor (D. Sportiskola) 16,1. Nagy Miklós (D. Sportiskola) 16,9. Ványi Lajos (D. Sportiskola) 17,2.

110 m gátfutás (91,4 cm): Szabados Ferenc (D. Sportiskola, serdülő) 16, Pásztor István (D. Sportiskola, serdülő) 17,6. Baranyó Csaba (D. Sportiskola, serdülő) 17,9.

110 m gátfutás (99 cm): Drahos József (DMTE, ifjúsági) 15,3. Sóstai Csaba (DMTE, ifjúsági) 15,5. Szemák Albert (DMTE, ifjúsági) 16,8. Makó Ernő (DMTE, ifjúsági) 16,9. Nagy II. Tibor (DMTE, ifjúsági) 18,5.

110 m gátfutás (106 cm): Drahos József (DMTE, ifjúsági) 15,7. Kulcsár István (DEAC) 17,2. Nura Zoltán (DEAC) 17,7. Kovács Sándor (DEAC) 17,9.

300 m gátfutás (76 cm, serdülők): Szabados Ferenc (D. Sportiskola) 40,7. Ember Sándor (D. Sportiskola) 42,1. Tóth Imre (D. Sportiskola) 44,5. Ványi Lajos (D. Sportiskola) 44,5. Csizmadia Lajos (D. Sportiskola) 46,2.

300 m gátfutás (91 cm, ifjúságiak): Sóstai Csaba (DMTE) 38,2. Nagy Tibor (DMTE) 38,7. Drahos József (DMTE) 40,7. Dremák Albert (DMTE) 41,7. Zsófi Lajos (DVSC) 42,7. Nagy II. Tibor (DMTE) 43,7. Rákos László (DMTE) 43,8. Nagy József (DMTE) 45,3.

400 m gátfutás (91 cm): Nagy Tibor (DMTE, ifjúsági) 54. Sóstai Csaba (DMTE, ifjúsági) 57,2. Kulcsár István (DEAC) 59,8. Dremák Albert (DMTE, ifjúsági) 1:00,3. Drahos József (DMTE, ifjúsági) 1:00,7. Nagy József (DMTE, ifjúsági) 1:01,1. Nagy II. Tibor (DMTE, ifjúsági) 1:02,4. Antal Attila (DMTE, ifjúsági) 1:03,4. Gulyás Ferenc (DEAC) 1:04,6. Boross Sándor (DMTE) 1:07,8.

1000 m akadályfutás (serdülők): Szabó Tibor (D. Sportiskola) 2:52,7. Farkas Lajos (D. Sportiskola) 2:58.

2000 m akadályfutás (ifjúságiak): Kádás János (DMTE) 6:12,4. Nagy József (DMTE) 6:24,2. Sári László (DMTE) 6:28,6. Bogádi Imre (DMTE) 6:37,8.

3000 m akadályfutás: Mester János (DASE) 9:08,6.

5000 m gyaloglás: Boross Lajos (D. Sportiskola, serdülő) 26:24,6. Várnagy László (DASE, serdülő) 26:34,4. Dobi Gábor (D. Sportiskola, serdülő) 27:31,4.

8000 m gyaloglás: Csibi Lajos (D. Sportiskola, serdülő) 43:25,6. Boross Lajos (D. Sportiskola, serdülő) 43:31,2. Dobi Gábor (D. Sportiskola, serdülő) 46:42,6. Várnagy László (DASE, serdülő) 46:44,6.

10 km gyaloglás: Cifrák András (DASE) 48:50,4. Balogh And-

rás (DEAC, ifjúsági) 52:45,2. Boross Lajos (D. Sportiskola, serdülő) 55:24,4. Csibi Lajos (D. Sportiskola, serdülő) 56:14,8. Dobi Gábor (D. Sportiskola, serdülő) 1:02:42.

20 km gyaloglás: Cifrák András (DEAC) 1:45:04,6. Balogh András (DEAC, ifjúsági) 1:53:41,6. Bereczki Ferenc (DEAC) 1:59:00,6.

(Folytatjuk)

MOZI

PÓKHALÓ. Magyar film. Szocialista brigádberletek érvényesek! APOLLO de. 1/10, 1/12, 1/2. APOLLO du. 1/4, 1/6, 8.

MACBETH. Színes, szinkronizált-angol film (6). VIG du. 1/4, 6, 1/8. METEOR 1/6, 1/8.

MESSZE VAN AZ EG. Színes, cseh-szlovák filmdráma. METEOR 3.

A SÓLYOM NYOMÁBAN. Színes, szinkronizált NDK-film. VIG-mesemű 1/4, 6.

KINCSKERESŐ KISKÖDMÖN. Színes, magyar ifjúsági film. METEOR-mesemű 3, 1/6.

FÉRJEZ ADOM A MAMÁT. Szinkronizált NDK-filmvígjáték. VIG de. 1/10, 1/12, 1/2.

A FILMMŰZEM. „Danielle Darrieux művésze” c. új bérletsorozatra berletek minden mozi pénztáránál válthatók.

SZÍNHÁZ

Ma 7-kor **Az esernyős király,** bérletszűnet. Csütörtökön 7-kor **Versailles-i rögtönzés, Gömböc** úr, Csontos bérlet 1—2. Pénteken 8-kor **Bajazzók, Seherzádé,** Weszprémy bérlet 1—2.

ELŐADÁSOK A HUNGARIA KAMARASZÍNHÁZBAN

Pénteken 7-kor **Hazugok,** Szentpétery bérlet 1. Szombaton 7-kor **Hazugok,** Szentpétery bérlet 2. Vasárnap fél 3-kor **Hazugok,** Hevesi bérlet 1., 7-kor **Hazugok,** KISZ-bérlet 1.

TV

BUDAPEST

8.05 Iskolatévé. Földrajz (ált. isk. 8. oszt.). 9.00 Két út a harmadik világba. A Tv politikai tanfolyamának adása. 9.30 Műsorismertetés. 9.31 Delta. Tudományos híradó. 9.55 Látta-e már Budapestet nappal? I. rész (ism.). 10.30 Uram, beszéljenek! Tévéték (ism.). 11.40 Játék a betűkkel (ism.). 13.35 Iskolatévé. Földrajz (ism.). 16.35 Iskolatévé. Irány az egyetem! 17.23 Műsorismertetés. 17.25 Hírek. 17.30 A nő három szerezében. Korcsolyázás. 17.50 Több hús, több tej. Fiatalok a húsprogramért. 18.05 Budapest. I. Magyar rövidfilmek. Városligeti fák alatt. 19.05 Az MRT Közönségszolgálatának tájékoztatója. 19.10 Esti mese. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Spanyolország—Jugoszlávia. Világbajnoki selejtező labdarúgó-mérkőzés Közvetítés Frankfurtból. 21.50 Tv-híradó, második kiadás. 22.00 Nyitott könyv. Major Ottó: Szerellem és halál a Kapucinus utcában. 22.50 Műsorzárás.

POZSONY

9.10 Iskolásoknak. 9.30 Gyermekeknek. 10.10 Iskolásoknak. 10.35 Híradó. 15.45 Hírek. 15.55 Tanulni is meg kell tanulni... 17.00 Ifjú szemmel. 17.45 Kerületeink hangja. 18.15 Ötvenkét komikus. 19.00 Híradó, publicisztika. 20.00 Az apa és a lánya. Francia film. 21.20 Híradó. 21.40 Publicisztika. 22.05 Sajtószerelő.

BUKAREST

16.35 Francia nyelvoktatás. 17.05 Ifjú mesterek. 17.30 Az operett története. Johann Strauss est. 18.20 A legkisebbeknek. 19.00 A mai faluról. 20.15 Gregory Peck archív filmje. 20.55 Az olasz tévé műsora.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

18.00—19.00: Észak-tiszántúli krónika — Citerazene — Nők félórása. Rózsavölgyi Erzsébet műsora — A T. Rex együttes műsorából.

A MAV-igazgatóság gazdasági és tömegszervezeti vezetői, valamint dolgozói mély megrendüléssel tudatják, hogy

KECSKES GABORNÉ MAV-felügyelő

1974. február 10-én váratlanul elhunyt. Emlékét kegyelettel őrzik.

MAV-igazgatóság

Hegyek föl, völgynek le...

A tavaszi időjárás kihasználva a Vasas SC természetbarát szakosztálya túrát rendezett a budai hegyekbe. Fenyőgyöngye, Virágosnyereg—Csúcshegy—Rózsai forrás—Pesthidegkút útvonalon fiatalos lelkesedéssel, vidáman haladtak végig. Debrecenben ilyenkor is szép a Nagyerdő. Használjuk ki minél többet.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejtethetlen jó feleségem, drága édesanyám, testvérünk, menyem, nagynénénk, sógornőnk és rokonunk

KECSKES GABORNÉ

Kiss Teréz MAV-felügyelő

életének 48. boldog házassága 23. évében váratlanul elhunyt. Drága halottunkat f. hó 14-én, csütörtök délután fél 4 órakor helyezték örök nyugalomra a Köztemető I. o. ravatalozójából polgári szertartás szerint.

A gyászoló család

Lakás: Debrecen, Achim András u. 25.

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPI krónika

1974. február 13., szerda

Ella napja

A Nap kél 6.54 órakor —
nyugszik 17.03 órakor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS szerda estig: Időnként megnövekvő felhőzet, szórnyosan kisebb esővel. Élénk, időnként megerősödő délnyugati, nyugati szél. A mappali hőmérséklet kissé gyengül, de az évszakhoz képest még mindig enyhe marad az idő. (MTI)

Áramszünet lesz Debrecenben, február 20-án, reggel 8 órától délután 1 óráig a Csapó utca páros oldalán a 86. számú és a 102. számú, az Árpád tere a Csapó utcától a Fonatos utcáig.

A nagy sikerre való tekintettel a Magyar Televízió megismétli Szent-Györgyi Albertről szóló filmjét. Az első részt február 23-án, szombaton 18.35-kor, a másodikját pedig 24-én, vasárnap 17.25-kor közvetítik.

A franciaországi Metz közelében, Bar-Le-Duc-ben szombat este egy hatvanéves férfi életét. A környéken ítéletidő tombolt. Az alvó férfi lakásában a szélvihar következtében szétesett a kályhacső. Szénmonoxid szivárgott ki. A férfi súlyos mérgezést szenvedett, s álmából valószínűleg sohasem ébredt volna fel, ha a macskája nem kezd el keservesen nyávogni, s nem nyalogatja gazdája arcát. Az idős férfi erre ájulásból magához tért, s volt még annyi ereje, hogy kinyissa az ablakokat.

Ilosvai Katalin és Lőte Attila vers- és drámarezset műsorát 16-án, szombaton 19 órai kezdettel mutatja be a debreceni Kossuth utca 1. szám alatt. Zenei kísérő Rudas Rabb Gábor. Jegyek elővételben a Filharmonikánál és a helyszínen válthatók.

OROSZ KLASSZIKUSOK A KÉPERNYŐN

Folytatódik a televízióban a nagy sikerű orosz klasszikusok sorozata, amelyből a közeljövőben a kétrészes Feltámadás, Tolstoj azonos című regényének filmváltozata kerül képernyőre. A Fábri-sorozatból láthatjuk a Hannibál tanár urat, a felejthetetlen Szabó Ernővel a címzeppben. A klasszikus filmművészet képviselői a bemutatók között Roberto Rossellini Róma nyílt város című filmje, amelyben az egyik főszerepet a nemrég elhunyt nagy színész, Anna Magnani alakítja. Az 1945-ben készült produkció az olasz neorealizmus egyik első, máig is élő jelentőse, amely témáját az ellenállásból, a fasizmus elleni harcából merítette. Ugyancsak világsztár láthatunk a Casimir című francia filmben, Fernand személyében. Szintén a francia filmstúdiókban készült, s a moziban is nagy sikerrel vették a Tiltott

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Hetven évvel ezelőtt, 1904. február 13-án született a nemrég elhunyt Vozári Dezső költő, műfordító, újságíró. A felvidéki Igón született; középiskolai tanulmányait Kassán végezte, majd a prágai egyetem orvostudományi és bölcsészeti karán tanult. 1928-tól a csehszlovákiai haladó szellemű antifasiszta lapok, például a pozsonyi Magyar Újság munkatársa volt, s dolgozott a bécsi Tűz című magyar lapnak is. Csehszlovákia hirtelen megszállása után, 1939-ben a Szovjetunióba menekült, ahol előbb főiskolai tanár, később pedig a moszkvai rádió magyar szerkesztőségének munkatársa lett. Verseit az Új Hangban jelentette meg. A Nagy Honvédó Háborúban is harcolt. A felszabadulás után Budapestre költözött; előbb a Szabad Nép munkatársa, ezután 12 évig az MTI külföldi tudósítója volt, majd a Népszava szerkesztőbizottságának tagja. Furcsa, szanzonszerű, groteszk verseiben a kor problémáinak, a modern város ember érzésvilágának, s a költő antifasiszta meggyőződésének adott hangot. Kiváló műfordító is volt.

30 ezer csomag zöldhagymát küld a piacokra a héten a hajdúbüszörmeényi II. Kongresszus Termelőszövetkezet. Amint képképen is látható, megkezdődött a „hagymaszüret”. (Fotó: Szabó Miklós)

Számítani lehet a fiatalokra

A napokban ifjúsági ankétot tartottak az Utasellátó Vállalat debreceni üzemében. A KPM-hez tartozó vállalatok közül elsőként az Utasellátónál határozták el, hogy az ifjúsági törvénnyel kapcsolatos feladatokat megbeszélésére üzemkén-ti ifjúsági ankétot, ezt követően pedig ifjúsági parlamentet rendeznek.

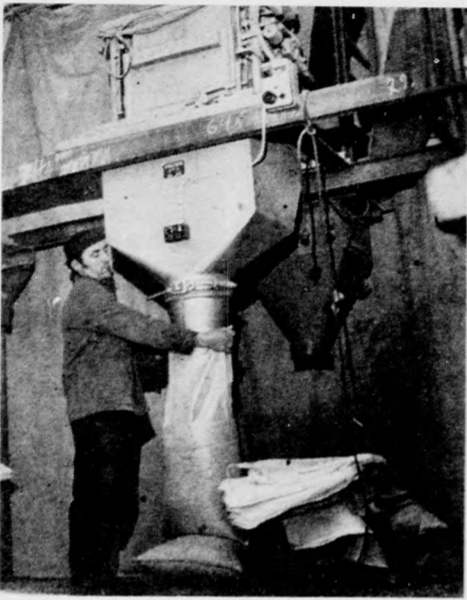
Az első ankétra a vállalat debreceni üzemében került sor, ahol a fiatalokön kívül a társadalmi és gazdasági szervek képviselői is

megjelentek. Szó volt az ifjúsági törvény végrehajtásáról, az eredményekről és a hiányosságokról. A vállalat egészénél 2300, a debreceni üzemben pedig közel 60 fiatal érintenek azok a kedvezmények, amelyeket az üzem nyújt nekik.

Többek között több mint 10 fiatalnak adott 30 ezer forint lakásépítési támogatást az Utasellátó. Az ipari tanulóknak 500 forintos ösztöndíjat juttatnak, és végzésük után munkahelyet biztosítanak számukra. A jól dolgozó fiatalokat rendszeresen jutalmazzzák, anyagi-

lag és a munka jó megszervezésével is segítik a kirándulásokat, kedvezményes színházbérletet adnak az igénylőknek. A beszámolót követő élénk vita azt tükrözte, hogy a fiatalokat érdeklik a vállalat gondjai, számítani lehet rájuk a feladatok megoldásában. Például a kereskedelemben és a vendéglátóiparban hamarosan bevezetendő 44 órás munkahét előreláthatóan problémákat okoz az üzemeknek. A fiatalok a kezdeti nehézségek áthidalására termelést segítő akciókat szerveznek majd.

Hány szem van egy vagon kukoricában?

Látogatás a hibridüzemben

A márciusig tartó kukoricaszon vége felé járnak a Debreceni Agrártudományi Egyetem tangazdaságának hibridüzemében. Termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak és több szocialista ország-nak vetőmagnak való búzát és kukoricát szállítanak évről évre az üzemből. Az áru morzsolás, előtisztítás, méretválogatás, majd finom tisztítás után kerül a műanyagzsö-vésű zsákokba. Első képünk a csomagolást mutatja: az automata adagoló berendezéssel felszerelt gép, amelynél Fodor István áll, minden zsákba pontosan 50 kilogramm mennyiséget ereszt.

Az üzem egyik fontos része a laboratórium. A megrendelők ugyanis a korábbi mázsás tételek helyett most meghatározott csiraszámú vetőmagot kérnek. Ehhez pontosan tudni kell, hogy egy mázsa kukoricában hány szem van, amelyből következtetni lehet a kicsirázandó magok számára is. Az üzem asz-szonyai a hibás szemeket válogatják.

Második laboratóriumi képünkön a fotocellás mag-számláló berendezés látható. Dobó Lászlóné, a készülék kezelője érdekességként megemlítette, hogy egy kilogramm kukoricában a szemek szélességétől, vastagságától és hosszúságától függően 2500—5000 darab van.

Képünk a raktárt ábrázolja, ahol a szállításra kész vetőmagvakat tárolják. Egy szezonban 450 vagon hibridkukoricát fémzárolnak itt. Ebből a mennyiségből eddig 300 vagonnal teljesítettek. Az üzem egyébként hamarosan rekonstrukcióra szorul. Úgy tervezik, hogy körülbelül 30 millió költséggel már az idén elkezdődnek a munkálatok, ha sikerül megegyezni a kivitelezőkkel. A felülvizsgálatok során kicserélik az osztályozó torony gépeit, új szárítót és szociális létesítményeket is építenek.

(Kalmár István képriportja)

Csokonaisok szereplése a rádióban

A Csokonai Vitéz Mihály Gimnázium diákjai közé látogatott el a Magyar Rádió. Hétfőn a Játsszunk együtt! című műsorban Csokonai Vitéz Mihályról elnevezett csurgói és debreceni gimnazisták „fársán-gi” bohóságokat elevenítettek fel.

A szerkesztő — játékmester, Pádisák Mihály vezetésével régi diák-hagyományokról beszélgettek a debreceni csokonaiszták. A népi debreceni tüzeltő diákok egyesületéről Kenyeres Erika mesélt érdekes történeteket. Bakó Mária a XVIII. században élő diákok önkormányzatáról beszélt. Csokonaival kapcsolatos anekdotákat ismertette Juhász Ilona, bár ezek elég ismertek, mégis hatásosak. Barta Ibolya régi diákzavakat gyűjtött, s ezeket — nagy sikerrel — mai diákszárgonba ültette át.

Néhány jellegzetes vonással diákelődök életét, szokásait mutat-ták be, de utaltak a manapság meglevő hagyományokra is (az iskolai önkormányzati napra, a kollégiumi ifjúsági napokra stb.). Végül a gimnázium elmúlt évi Csokonai-műsorából is idéztek néhány részletet.

A vidám műsor bebizonyította, hogy szívesen beszélgetnek a hagyományokról a diákok.

1144 méhcsalád Polgáron

A polgári méhészeti szakcsoport a fiatalabbak közé tartozik, 1959-ben alakult meg. Kezdetben mind-össze 16 dolgozó vett részt 131 méhcsaláddal a közös tevékenységben. A szakcsoport tagjai 1959-ben csak 20 mázsa méz szállítására kötötték szerződést.

A kezdet nehézségei után a szakcsoport gyorsan gyarapodott, fejlődött. A polgári méhészek 1971-ben már 440 mázsa mézet adtak át fogyasztási célokra. A gyors gyarapodás és a jó eredmények alap-

ján a polgári méhészi szakcsoport a SZÖVOSZ szinkronmodellnek jelölt ki, és a további fejlődés támogatásához a SZÖVOSZ, a Hajdú-Bihar megyei MESZÖV és a polgári AFESZ jelentős anyagi segítséget nyújtott.

A szakcsoportnak jelenleg már 52 tagja és 1144 méhcsaládja van. A közös vagyon is közel 40 ezer forint. A polgári méhészek a leg-utóbbi időkben újabb 305 mázsa mézet adtak át értékesítésre, míg további 80 mázsa méz a tagoknál várja az elszállítását.

A szegedi kiskertek szőlőtől védett ágyásaiban ezrével bontogatják szirmaikat a hóvirágok. A kikelet hírnökei ebben az évben korán jelentek meg.

Felvételünkön: virágszönyeg a Hattyas sor 35. számú ház kertjében. (MTI-fotó — Tóth Béla)

KÖVETENDŐ PÉLDA

Egy olvasónk írja

„Tisztelt Szerkesztőség!

Tegnap a levélszekrényből a Naplóval együtt egy stencilezett nyomtatványt emeltem ki, melyen nagy betűkkel ez állt: Tanácsai Híradó, Józsa. Atolvasva hirtelen ez a szó toltult a nyelvemre, hogy „köszönjük”. A híradó ugyanis a Hazaftas Népfront szerkesztésében az utóbbi hónapokban módosított, az állampolgárokat közvetlenül érintő legfontosabb hatályos jogszabályokról tájékoztat. Így az eljárásai illeték összegéről, az ügyvédi munkadíjról, a szesz előállításával kapcsolatos szabályokról, a családi pótlékról, az anyasági segélyről is ír. Találtam a „Forum” cím alatt közlegünk fejlődéséről, a lakások és a takarékszövetkezet helyzetéről, az elért eredményekről konkrét, tényekkel és számakkal alátámasztott információkat is.

Családunk, de a nagyközség lakosságának jó része Debrecenbe jár dolgozni, és csak este tér haza a napi munka fáradalmaival. Kevés ideje és kedve van a közleg helyzetének elemzésére. Akihez ez a pár oldalas kiadvány eljut, nagy segítséget kap lakóhelye megismeréséhez. Nagyon hasznos ez, mert az eredmények ismerete újabb eredmények elérésére sarkall, a jogszabályok ismerete sok felesleges bosszúságtól menti meg a dolgozó embert, de egyben a hivatalos szervek munkáját is segíti. Követendő, jó példa lehet a tanácsok számára a Józsa Tanácsai Híradó.”

Csapó Vincéné
Józsa, Deák u. 38.

N

A MA

Egy felmérés margójára

Világjelenség, holizmus mind a pet játszik a társadalmi szokások, tozók, hogy akár lek, akár értenek, mulhatnak el, szesz ne kerüljön Persze az állonmagában véte kellő mérséklet, még nem rossz. Már a régi gó hogy egy pohá géré válhat az lenben a mérté ság mindenképp rovására megy.

Számszerű ad állnak rendelkez estendőről, de elleni országos utóbbi ülésén hogy 1973-ban nevelő, propagand hozta meg a vá pünkön is látható, megkezdődött a „hagymaszüret”. (Fotó: Szabó Miklós)

Ebben a társad jelentős szerepet alkoholiszmus ell sadalmi bizotts van működnek, megkönnyítésére bizottság irányel ki. Az irányelve mutatást adnak sadalmi bizotts ra, a koordináci általános módszer segíti felvilág propagandamun

Ezek a terüle országszerte ért nyéseket val Különösen is n fordítanak az i nek és a közleg nek felvilágos kenységük haté denképpen növe titéseken és kü grafikonokon ábrázolják az a hatását. Gyako is nyújtanak ne hiszen társada szervezésével azt akarják elé sítani, hogy fia ne szolgáljanak De felmérések arra vonatkozó llyen az alkoho nözés összefügg lül mely terüle lyeik leginkább vannak.

Az alkoholisz demhez tartoz pen a gyógyu utógondozása. Kétségtelen, h tegegből gyógy dése a munkah be mindig n A társadalmi a társadalmi o getetet tehet a alkoholiszmus e eredményt érj szagos feladat, adhatnak csakis sen tudunk me